

SCHIȚE

DRAMATICE

DE

DUMITRU SOLOMON

INSOMNIE

LIFTUL

HOȚII

NEÎNȚELEGEREA

SENTIMENTUL

DISPARIȚIA

IGNORANȚII

Neînțelegera

O cameră de copil. Alina stă pe un scaun, cufundată în gânduri. Jucăriile sînt împrăstiate împrejurul ei. Se deschide încet ușa, intră Tatăl, cu o expresie de stinghereală pe figură.

TATAL: Nu știi de ce am venit... Pun rămășiță că nu știi... (*Alina nu răspunde.*) Bravo, ai ghicit! Ești o șmecheră fără pereche. Ai ghicit, dar nu vrei să spui... Lasă, nu-i nimic. Am să-ți spun eu... Am venit să ne împăcăm. Ai văzut că știi? Gata, am fost supărați trei zile, ne ajunge. Uite, eu îți întind mîna, tu-mi întinzi mînuța ta și, cît ai clipi, ne-am împăcat. (*Întinde mîna; Alina rămîne nemișcată pe scaun.*) Ei, hai, zău... ai fost supărată trei zile, îți ajunge... Dă mînuța! (*Alina îl privește fix. Nu face nici un gest.*) Vrei să ne împăcăm? Spune și tu un cuvînt, ceva... (*Așteaptă. Nici un răspuns.*) Nu vrei să vorbești cu tătutul tău?... (*Nici un răspuns.*) Închide ochisorii, și tata îți face o surpriză. (*Alina nu închide ochii.*) Bine, dacă nu vrei să închizi ochisorii, nu-i nevoie. Tata îți dă și așa ce ți-a adus. (*Scoate din buzunar o ciocolată mare și i-o oferă. Alina nu face nici un gest. Tatăl îi pune ciocolata în brațe. Ciocolata alunecă și cade pe jos. Tatăl o ridică, i-o pune din nou în brațe. Ciocolata cade.*) Ești o fetiță rea. N-ar trebui să mă refuzi. Pentru că m-ai refuzat, am să plîng. (*Se prefacă că plînge. Alina îl privește fără expresie.*) Cum, suflatul tău nu se-nduioșează cînd mă vezi că plîng? Alina, tu n-ai suflut? (*Îi ia mîna.*) Împăcare, împăcare, niciodată supărare. (*Alina își abandonează mîna inertă și nu schițează nici un gest de înțelegere.*) Uite, recunosc că am și eu o vină. Amîndoi sîntem vinovați, și gata. Acuma, că am recunoscut, s-a terminat. Ne împăcăm și nu ne mai supărăm niciodată. Ne-am înțeles? Ei? Spune măcar da sau nu. Eu cu cine vorbesc, Alina? Te-am rugat frumos să-mi răspunzi. Vrei să te împaci sau nu? Dacă ți-e oarecum să faci tu primul pas, îl fac eu. (*Face un pas.*) Poftim, fac tot eu și al doilea pas. (*Îl face. A ajuns lîngă ea. Alina a rămas nemișcată.*) Hai, Alina. Tu nu trebuie decît să-mi întinzi mînuța. Dacă nu vrei tu să-mi dai mînuța, o

iau eu și ne împăcăm. Pur și simplu. Fără solemnități. Așa... spontan... ca între prieteni... ca între oameni. (*Îi ia mîna. Aceeași inertie.*) Bine, dar nu-mai eu trebuie să fac concesii? Nu-i drept, pe cuvîntul meu. Dar le fac. Nu mă plîng. (*Îi sărută mîna.*) Acuma ne putem considera împăcați? Tu ești o fetiță deșteaptă. Și sensibilă. Ne putem considera împăcați, nu-i așa? Bravo, îmi place că ești o fată înțelegătoare. Și sensibilă. Se cheamă că ne-am împăcat. (*Alt ton.*) Ei, ce-ai mai făcut azi la școală? (*Alina tace.*) A, am uitat ceva! (*Scoate din buzunar o păpușă și i-o întinde Alinei. Alina nici n-o privește.*) O păpușă, Alina. Ți-am cumpărat-o. Uite-te ce frumoasă e! (*Alina nu se uită.*) Ți-o dăruiesc. (*I-o pune în brațe. Păpușa alunecă și cade.*) Săraca păpușă! A căzut și s-a lovit! (*O mîngîie în felul în care fac copiii.*) Plînge. (*I-o pune din nou în brațe. Păpușa cade.*) N-ai deloc suflut. Te rog de un sfert de oră să ne împăcăm și taci ca o... ca o... păpușă de carton din astea. (*Arată păpușa căzută la picioarele Alinei.*) Uite, mai fac o concesie. Eu singur sînt vinovat. Îmi dau seama că te-am jignit — nu mai știu ce ți-am spus atunci — dar eu sînt vinovat. Recunosc. Te rog să mă ierți. Au fost iertați oamenii și pentru lucruri mai grave. Să ne împăcăm. (*Nici o reacție din partea Alinei.*) Alina, fii rezonabilă! Doar n-o să stăm supărați toată viața. Te rog. Uite, cad în genunchi în fața ta. (*În genunchi, cu mîinile împreunate ca pentru rugăciune.*) Iartă-mă, Alina! (*Nici un răspuns. Alina îl privește fără expresie.*) Te implor. Nu mă ridic de aici pînă nu te împaci cu mine. (*Alina nu reacționează. Pauză.*) Suflutul tău nu vibrează deloc, ce Dumnezeu? Nu te doare că eu, tatăl tău, stau aici, în genunchi, în fața ta și-ți cer iertare? (*Nici un răspuns.*) Mă disprețuiești? Mă urăști? Răspunde! (*Se ridică.*) Nu, așa nu mai merge! Am făcut concesii peste concesii, în fața nimănui n-am stat în genunchi... Uite.

plec și rămânem supărați până la sfârșitul zilelor noastre. (Se îndreaptă spre ieșire.) Am plecat, Alina. Pe cuvântul meu că am plecat! (Deschide ușa, se uită la Alina, dar nu descoperă nici o lumină în privirile nepăsătoare ale fetiței.) Plec și nu mă mai întorc. Plec definitiv. Plec, de tot, Alina. Ai să regreti profund. Ai să mă ai pe conștiință. Doar sînt tatăl tău. Dacă vrei să nu plec, hai să ne împăcăm! Vrei? Nu vrei? Răspunde odată, nu-ți bate joc de mine! Alina, eu nu sînt un terchea-berchea. Eu sînt tatăl tău. Îmi porți numele. Trebuie să mă respecti. Trebuie să mă iubești. De fapt, tu mă iubești, nu-i așa? (Nici un răspuns.) Cît o să ție supărarea asta? Uite, nu mai plec. Mă întorc la tine și ne împăcăm. (Închide ușa, se întoarce.) Eu te-nțeleg. Probabil că te-am jignit profund, iar tu te-ai supărat pe bună dreptate. Acuma ți-a trecut supărarea și revii la sentimente mai bune. Așa-i că am dreptate? Sigur că am. Eu cînd mă supăr pe cineva, îmi trece repede. Toți ne supărăm, dar ne trece. Doar n-o să ne mîncăm între noi pentru o simplă jignire. Sîntem oameni civilizați, nu? Dacă vrei, tata îți face umbre chinezești pe perete. Nu, mai bine o fac pe ursul. (Merge în patru labe.) Morrr! Morrrr! Morrr! (Alina zîmbește.) Ei, vezi că te-ai înveselit? (Alina nu mai zîmbește.) Acum o fac pe soldatul. (Merge prin cameră în pas de paradă și imită sunetul trompetelor și al tobelor. Alina zîmbește.) Îți place? (Alina nu mai zîmbește.) Acuma o să facem ca la circ. (Urmează, într-o suită frenetică, jonglerii stingace, scamatorii neduse pînă la capăt, tumble, grimase, gesturi caraghioase etc. Epui-

zat, tatăl o privește pe Alina, care zîmbește.) Ai văzut cite face tătîcul pentru tine? (Alina nu mai zîmbește.) Acum ne-mpăcăm, nu-i așa? (Nici un răspuns.) M-am umilit în fața ta, mi-am călcat pe demnitate. Sînt și eu om! Sînt și eu intelectual, Alina! Am și eu demnitatea mea. Nu, așa nu se mai poate trăi, Alina! Serios că nu se mai poate! Am făcut tot ce-am putut. Asta e insensibilitate, cinism! Dar ce sînt eu? Ce-am făcut? Am ucis pe cineva? Măcar spune-mi de ce ești supărată. Aștept. (Pauză. Alina tace.) Cred că nimănui nu i s-a mai întîmplat o poveste atît de cumplită. Alina, sînt tatăl tău. Vino-ți în fire! Alina! (Alina tace.) Cît de mult semeni cu mama ta! Hai, isprăvește odată comedia asta! Ajunge! Alina, tu auzi ce-ți spun?! Alina, nu cumva tu nu mă mai iubești? (Se uită fix în ochii ei, în așteptarea răspunsului. Alina tace.) De ce taci, Alina? Spune și tu ceva. Critică-mă, pîlmuieste-mă, dar încetează cu tăcerea asta! Hai, dă-mi o palmă. (Își apropie obrazul de ea.) Uite, mă pîlmuiesc singur. (Se pîlmuieste.) M-am autoflagelat. Ce mai vrei? Îți dau ce vrei. O bicicletă pentru un cuvînt! Ca în Shakespeare. Ca în Richard al III-lea. Fac ce vrei tu, numai spune un cuvînt. (Alina tace.) Taras Bulba și-a ucis fiul. Eu nu teucid. Spune-mi măcar un cuvînt. Un cuvînt, un singur cuvînt, Alina — și gata! Un cuvîntel, acolo... de încurajare... Dacă nu spui măcar un cuvînt, tata moare. Uite, acuma mor. (Se întinde pe jos.) Am murit, gata. (Se uită cu coada ochiului la Alina, care nu e deloc impresionată, incremenită în muțenia ei.

Pauză. Tatăl așteaptă. Nimic. Se ridică în culmea exasperării). Nimic nu te impresionează! Absolut nimic. Sînt un om nenorocit. De o mie de ori nenorocit. Mai nenorocit decît regele Lear! Sînt cel mai nefericit om din lume! Cel mai nefericit tată! Alina, vorbește, spune ceva, că altminteri mă sinucid. Mă omor de-adevăratelea!

Ca Romeo. Poftim, am început să bat cîmpii!... Îți sărut picioarele. Sărut pămîntul pe care calci, numai vorbește. Un cuvînt... Un singur cuvînt...
ALINA (*cu voce albă*): N-ai pic de demnitate.
TATĂL (*o îmbrățișează*): Îți mulțumesc, dragostea mea.

Cortina

Ignoranții

O cameră de intelectual, cărți, cărți, cărți. Tatăl e la masa lui de lucru, citește, notează, citește... Se deschide încet ușa, intră Puiu, face cîțiva pași, îl vede pe Tata cufundat în lucru și vrea să se retragă.

TATĂL (*îi simte prezența*): Tu ești? Hai, vino la tata. (*Puiu se apropie docil și sfios.*) Mai aproape, mai aproape... Așa. Ei, ce-ai făcut azi la școală?

PIUIU (*blazat*): Am luat un zece la muzică.

TATĂL: Bravo, bravo. Și ce-ai cîntat?

PIUIU (*copil ascultător*): „O locomotivă“.

TATĂL (*dornic de destindere*): „O locomotivă“? Foarte bine. Cîntă-mi-l și mie. Ca la școală. Hai.

PIUIU (*cîntă îngrozitor de fals*):

O locomotivă
Vine-n fuga mare
Și-un șir de vagoane
Trage după ea.
Satu-ntreg așteaptă
Plin de bucurie
Lucruri minunate
Din oraș să vie.

TATĂL (*ride cu hohote*): Foarte frumos! Bravo!

PIUIU (*contrariat*): N-am terminat, tăticule.

TATĂL (*rizînd cu lacrimi*): Bine, spune... cîntă.

PIUIU (*grav*): De ce rizi? Cîntecul nu-i de rîs.

TATĂL: Dar de ce e?

PIUIU (*senin*): De cîntat. (*Brusc.*) Tăticule, de unde vine cîntatul?

TATĂL: Cine?

PIUIU: Cîntatul.

TATĂL: Adică... cum?

PIUIU (*răbdător*): Cîntatul, de unde vine el? Cine l-a inventat?

TATĂL (*amuzat*): Nimeni. Oamenii.

PIUIU: Nimeni sau oamenii?

TATĂL: Oamenii.

PIUIU: Toți?

TATĂL (*ușor incurcat*): Nu toți.

PIUIU: Dar cine? Cum îl cheamă pe acela care l-a inventat?

TATĂL: Cum să-ți explic... N-a fost unul... Au fost mai mulți.

PIUIU: Și cum l-au inventat?

TATĂL: Așa... în procesul muncii.

PIUIU (*calm*): În ce?

TATĂL: În... în timp ce munceau.

PIUIU: Munceau în fabrică?

TATĂL: Nu, pe vremea aceea nu existau fabrici.

PIUIU: De ce nu existau?

TATĂL: Era în perioada comunei primitive.

PIUIU: A cui?

TATĂL: Vreau să spun că era de mult, cînd nu existau fabrici...

PIUIU: Asta mi-ai mai spus, că nu existau fabrici.

TATĂL: Da, și-am mai spus. (*Se gîndește.*) Uite, nu existau fabrici, fiindcă oamenii nu inventaseră încă fabricile. Ai înțeles?

PIUIU: Da.

TATĂL (*ușurat de o imensă povară*): Bravo! Ești băiat inteligent. Ai văzut ce repede ai priceput tot?!

PIUIU: Da, tăticule. Și cine a inventat cîntatul?

TATĂL (*semne de iritare*): Parcă spuneai că ai înțeles.

PIUIU: Cu fabricile. Nu cu cîntatul.

TATĂL (*vădit indispus*): Și te rog nu mai spune „cîntatul“.

PIUIU: Dar cum să spun?

TATĂL: Cîntecul.

PUIU : Cintecul e unul. Unul singur.

Eu te-am întrebat de *cîntat*.

TATAL : Bine, bine... Spune-i cum vrei tu. De fapt, ce vrei de la mine?

PUIU : Cine a inventat cîntatul?

TATAL : Parcă ți-am spus. Oamenii.

PUIU : Gata. M-am lămurit. Nu te mai întreb cine, că habar n-ai. Păsărelele au învățat de la *oameni* să cînte?

TATAL (*prevede o nouă ofensivă*): Nu.

PUIU : Dacă *oamenii* au inventat cîntatul, cum au învățat păsărelele să cînte?

TATAL (*la un prag de exasperare*): Păsărelele știu să cînte așa... de la natură.

PUIU : Dar natura de unde știe?

TATAL : Natura e tot ce ne înconjoară, e adică... Natura e... natura.

PUIU : Am înțeles. Natura e natura.

TATAL (*socotind că a scăpat*): Ai să înveți tu la școală.

PUIU : Bine, tăticule. Dar ce e aia natură?

TATAL (*metodic*): Pămîntul, copacii, iarba, florile, munții, apele. Mă rog, totul!

PUIU : Și televizorul?

TATAL : Televizorul nu.

PUIU : Păi nu se văd acolo copaci, flori, munți și ape?

TATAL : Ba da, dar copacii și florile și celelalte sînt filmate după natură.

PUIU : Și soarele e tot natură?

TATAL : Și.

PUIU : Și luna?

TATAL : Și luna, și stelele, toate fac parte din natură.

PUIU : Și cerul?

TATAL (*se apropie inconștient de prăpastie*): Sigur că da.

PUIU : Din ce-i făcut cerul?

TATAL : Cerul? Din... din... Cum din ce-i făcut?

PUIU : Din ce-i făcut.

TATAL (*exasperat*): Ce tot mă întrebi prostii de-astea?! Cerul e făcut din atmosferă, din aer.

PUIU (*imperturbabil*): Dar ce, acolo sus este aer? Mi-ai spus o dată, că cosmonauții plutesc așa, prin rachetă, fiindcă nu-i aer. Și de aia poartă măști pe față.

TATAL : Firește, așa e.

PUIU : Atunci, dacă nu e aer, din ce-i făcut cerul?

TATAL (*tipă*): Iar începi?

PUIU (*inocent*): Dacă nu mi-ai spus.

TATAL (*și-a pierdut răbdarea*): Ai și tu răbdare. Cînd ai să fii mai mare, ai să înveți la școală.

PUIU : Dar tu ai învățat la școală din ce-i făcut cerul?

TATAL : Cred și eu.

PUIU : Și din ce-i făcut?

TATAL : Te rog să mă lași în pace! Nu vezi că am de lucru?!

PUIU (*trist*): Tu m-ai chemat...

TATAL (*în fața evidenței*): Ai dreptate. Stai aici. Adică nu, du-te și fă-ți lecțiile.

PUIU : Mi-am făcut lecțiile.

TATAL : Atunci stai aici, dar taci din gură.

PUIU : Bine. (*Tace.*)

TATAL : Așa, bravo, ești un băiețas cuminte. (*Pauză.*)

PUIU : Tăticule, dar câți kilometri sînt de aici pînă la cer?
 TATĂL (*urlă*): Ieși afară! (*Puiu, aproape plîngînd, se îndreaptă spre ușă.*) Stai! Nu pleca. (*Puiu se întoarce, ascultător.*) În fond, tu n-ai nici o vină. (*Îl mîngîie pe creștet.*) Asta-i situația! Nu ne putem înțelege.
 PUIU : De ce, tăticule?
 TATĂL (*mai mult pentru el*): Imposibilitatea de comunicare dintre oameni...
 PUIU : Tu ești de vină.
 TATĂL : Eu ? !
 PUIU : Fiindcă nu vrei să-mi spui. Tovarășa învățătoare ne spune tot ce vrem.
 TATĂL : Și de ce n-o întrebî pe ea chestia asta cu cerul? Ba nu, mai bine n-o întrebă... Las-o în pace. (*Rezemnat.*) Întrecăb-mă pe mine.
 PUIU (*în consecință*): Din ce-i făcut cerul?
 TATĂL : Cerul nu există.
 PUIU : De ce nu mi-ai spus de la început? Și ăla albastru de sus ce este?
 TATĂL : Cer. Adică, nu cer. Aer. Nu, nu aer, este... este... Nu este nimic.
 PUIU : Nimicul e albastru?
 TATĂL : Întotdeauna.
 PUIU : Și câți kilometri sînt pînă acolo?
 TATĂL (*într-o nouă criză de exasperare*): Pînă unde, tiranule?! Nu ți-am spus că nu există? Nu există! Nu există! (*Copleșit.*) Cinci milioane de kilometri...
 PUIU : Dacă nu există, cum o să fie cinci milioane de kilometri?
 TATĂL (*într-un hal de nervi...*): Păi vezi că știi. Dacă nu există, nu există, nu e nici un kilometru, nu-i nimic,

nimic, absolut nimic!
 PUIU : Și din ce-i făcut nimicul?
 TATĂL (*stors*): Din nimic.
 PUIU : Nimicul e făcut din nimic?
 TATĂL : Da. Nimicul e făcut din nimic. Ex nihilo, nihil. (*Se sperie.*) N-am spus nimic.
 PUIU : Ba ai spus *nimic*.
 TATĂL (*resemnat*): Am spus.
 PUIU : Tată, ce înseamnă tiran?
 TATĂL : Un om rău, care face rău altor oameni.
 PUIU : Și eu sînt tiran?
 TATĂL : Nu. Cine ți-a băgat asta în cap?
 PUIU : Tu. Mi-ai spus adineaori „tiranule“.
 TATĂL : Tiran mai înseamnă și un om care pune prea multe întrebări.
 PUIU : Și eu sînt tiran?
 TATĂL : Da.
 PUIU : Păi, adineaori ai spus că nu-s, că cine mi-a băgat asta în cap.
 TATĂL (*în pragul nebuniei*): Nu ești. Nu mai pot! M-ai înnebunit.
 PUIU : Tăticule, eu nu te mai iubesc.
 TATĂL : Alta acum! De ce?
 PUIU : Fiindcă ești egoist și nu vrei să-mi spui nimic.
 TATĂL : Ieși afară, ingrature!
 PUIU (*iese, plîngînd, trist*): Ignorant ești tu.
 TATĂL (*singur, părăsit, trist*): Nu, categoric, oamenii nu mai pot comunica. Așa se distruge familiile, așa se naște ura dintre părinți și copii... (*Strigă disperat.*) Puiu! Puiu! Vino înapoi! Am să-ți spun tot! (*Pe ușa deschisă nu intră însă nimeni.*) Gata... s-a sfîrșit!... M-a părăsit!... (*Tragic.*) S-a dus să se joace...

Cortina

Sentimentul

Intr-o cameră cu multă mobilă, El și Ea caută cu îndrjire. El sub masă, Ea în restul camerei.

EL (*sub masă*): Nu pot să cred... te rog să mă crezi... e de necrezut!
 EA (*caută în sertare*): Ei, și tu...
 EL : Bine, dar ăsta nu e un obiect oarecare, ca să-l pierzi așa, cu una, cu două...

EA (*caută, plictisită*): Ți-am spus de atâtea ori că nu l-am pierdut cu una, cu două.
 EL : Atunci de ce nu mi-ai spus nimic?
 EA (*și mai plictisită, caută*): Ei, nu ți-am spus!...

EL (*caută pe sub masă*): Privește situația cu atîta indiferență, de parcă ar fi vorba de un cercei.

EA (*caută*): Trebuia să simți și singur. Acuma, cine știe...

EL: Cum, adică, singur? Cum, adică, cine știe? Pentru numele lui Dumnezeu, să fim logici! Te rog din suflet!

EA (*scîrbită*): S-ar putea să nu-l mai găsim.

EL (*îneecîndu-se de furie*): E inconștientă! (*Dă să se ridice, se lovește cu capul de tăblia mesei.*) Au! Au! Cît sadism într-o singură femeie!

EA: Eu nu mai caut, dacă-i vorba pe-asa...

EL (*întîndu-se de locul unde ar trebui să se afle cucuiul proaspăt agonisit*): Cînd l-ai pierdut?

EA (*placid*): În decursul timpului.

EL (*roșu de minie*): De unde atîta nepăsare?

EA: Ei, nepăsare!...

EL: Dar cum se numește asta?

EA (*dezgustată*): Eu nu mai caut. Pur și simplu.

EL (*tare*): Ba ai să-l cauți, că e al tău! Tu l-ai avut, tu l-ai pierdut, tu să-l cauți! Auzi cîtă insensibilitate! (*Caută mai departe, cu încăpăținare.*)

EA: Pe mine nu mă mai interesează. (*Caută superficial.*) Caută-l singur dacă ai nevoie de el.

EL (*căutînd*): Doar n-o să ne bălăcim în egoism. De ce să-l caut singur?

EA: Mi-ai otrăvit viața.

EL: Caut de mă spetesc și dumneaei nu vrea să caute! Cu ce ți-am otrăvit viața?

EA: Eu nu mai caut. Gata! L-am pierdut, l-am pierdut... Atîta pagubă.

EL: Liniștește-te, dragă. Să căutăm cu calm...

EA: Trebuia să ai grijă.

EL (*disperat, sare, se lovește din nou cu capul de masă*): Au! Au! Au! (*Mașindu-și noul cucui.*) Eu trebuia să am grijă?! Dar ce, era al meu?! Of, Doamne, ce infern!

EA (*căutînd în dosul unei vitrine*): Ei, să lăsăm...

EL: Ba să nu lăsăm nimic! Ai să-l cauți cot la cot cu mine.

EA: Am presimțit eu.

EL: Ce ai presimțit?

EA: Totul.

EL: Ce totul?

EA: Totul-totul.

EL: Iar nu ești logică. Ce ai presimțit?

EA: Încă de cînd te-ai înhăitat cu prietenii ăia ai tăi cu care te duci după fiecare chezină să bei o bere...

EL: Ce legătură are berea cu... Nu te înțeleg deloc.

EA (*ostînd*): Asta a fost soarta mea!

EL (*umflînd cuvintele*): Soarta ei! Și ce-i dacă beau o bere? E dreptul meu. Te rog să-mi spui exact cînd l-ai pierdut.

EA: Sînt toată ziua singură.

EL: Doar n-o să las totul baltă ca să stau cu tine.

EA: Ți-am spus de mult că o să-l pierd. Am prevăzut.

EL: Atunci de ce nu mi-ai spus? De ce?

EA: De două ori pe lună întîrzi cîte o jumătate de oră la masă și eu aștept cu masa pregătită. Mîncarea se răcește, iar o încălzesc, n-am pic de odihnă.

EL: Ți-am spus de mult că o să-l pierd. Mai ales că tu l-ai pier-

- dat. N-ai vrea să stau toată ziua-bună-ziaua lângă fusta ta? (*Caută.*)
- EA: Nu, s-a sfârșit, n-are nici un rost să-l mai caut. S-a dus...
- EL (*caută cu înverșunare*): Nu s-a dus nimic. L-ai pierdut, ai să-l găsești.
- EA: Ei, ce să mai vorbim...
- EL: Te rog insistent să-mi spui când l-ai pierdut.
- EA: În decursul timpului...
- EL: Bine, bine, dar când l-ai avut ultima oară?
- EA: Nu mai țin minte. Am uitat.
- EL (*disperat*): Asta nu e un lucru care se uită de la mână pînă la gură. Gîndește-te bine. În ce zi l-ai pierdut?
- EA: S-a pierdut pe nesimțite.
- EL (*exasperat*): Cum vorbește, domnule, cum vorbește! „S-a pierdut pe nesimțite”... Ca și cum ar fi vorba de un obiect oarecare, de o jartieră, de un ac de siguranță... Te conjur, nu lua lucrurile în glumă!
- EA: Am căutat destul. Mi-e silă. (*Intră copilul.*)
- COPILUL: Mamă!
- EL: Tu să nu te-amesteci când vorbesc cei mari. (*Copilul iese.*) Ai să mă-mbolnăvești de nervi, pe cuvîntul meu.
- EA: Asta nu-i viață! (*Caută pe sub pat.*) De opt ani nu mi-ai mai făcut nici un cadou.
- EL: De ce-l cauți sub pat?
- EA: Nici măcar o floare...
- EL (*în culmea iritării*): Poftim de ce-iarde dumneaei! De cadouri! (*Se ridică, se lovește cu capul de tăblia mesei.*) Au! Au! Nu mă simt vinovat cu nimic. Te rog foarte mult să nu-l mai cauți sub pat.
- EA (*s-a ridicat*): Odată și-odată trebuia să se piardă...
- EL: Asta o spui așa, ca și cum ar fi o fatalitate în lucruri...
- EA: De ce să-l mai caut? Tot n-o să-l gălesc.
- EL: Ba ai să-l cauți. Ești vinovată. Singură ești vinovată. Eu am fost întotdeauna un soț ideal. Și așa am să rămîn pînă la sfîrșitul zilelor mele. Cu orice risc.
- EA (*caută printre cărțile din bibliotecă*): Degeaba mai caut. Cred că l-am pierdut definitiv.
- EL: Nu mai căuta în bibliotecă. Faci praf, domnule. (*Se înfurie.*) Cum o să-l pierzi definitiv? Te joci cu vorbele, madam!
- EA (*caută fără tragere de inimă*): Inutil...
- EL: Te joci cu focul! Și te-am rugat — omeneste — să nu mai cauți în bibliotecă. N-avem atîta bun simț?!
- De ce te-oi oprit? Caută, poate-l găsești totuși.
- EA: De patru luni nu m-ai mai scos la un restaurant, la un teatru. Nu, de priosos, s-a pierdut! (*Gest de resemnare.*)
- EL: Nebunie curată! Și ce-i dacă nu te-am scos la un restaurant?! S-a dărîmat lumea? Nu toți bărbații își scot nevestele la teatre și restaurante. Am fost un soț ideal, n-ai să conțești asta! (*Intră copilul.*)
- COPILUL: Tată!
- EA: Tu nu te amesteca, ești mic! (*Copilul iese.*) Nu-l gălesc, și pace. Înceamnă că l-am pierdut.
- EL: Nimic nu se pierde așa, cît ai clipi.
- EA: Ți-am spus doar că l-am pierdut în decursul timpului, pe nesimțite.
- EL (*insistent*): Dar cînd? În ce zi?
- EA: Ei, degeaba mai discutăm...
- EL: Ba insist să-l cauți. Un pic de voință, zău.
- EA (*răscolește într-un scrin cu rufe murdare, scoțînd din cînd în cînd la iveală cite un obiect de lenjerie*): Cînd m-ai luat, eram tînără și frumoasă...
- EL: Nu mai spune! Dar eu cum eram? De unde pînă unde ți-a venit ideea să cauți printre rufele alea murdare? Uneori am impresia că nici nu-ți dai seama ce cauți. Poate că-ți amintești totuși pe ce dată l-ai pierdut.
- EA: De două săptămîni umblu cu aceiași pantofi. Cine mai umblă de două săptămîni cu aceiași pantofi?! Eu nu mai caut. (*Caută.*)
- EL: Alta acum! Pantofi! (*Se ridică, se lovește cu capul de tăblia mesei.*) Au! Au! Au! Dar încetează odată să mai cauți prin rufe. Nu vezi că-s murdare? (*Caută dîrz sub masă.*) Cînd l-ai pierdut, ai simțit ceva deosebit?
- EA (*a scos toate rufele*): Nu. L-am pierdut pe neobservate.
- EL: Pe neobservate?! Nu pot să înțeleg, pentru nimic în lume. Dacă era un nasture, o monedă de cinci bani, mai zic și eu... (*Caută.*) M-am purtat cît am putut de frumos cu tine. Ca un soț ideal.
- EA: Ce să mai lungim vorba! L-am pierdut, și basta. Așa a fost să fie.
- EL: Nu-i adevărat! Nu așa a fost să fie! Cu ce erai îmbrăcată cînd l-ai pierdut?
- EA: N-am cu ce să mă îmbrac. Toate rochiile mi s-au demodat. Pînă și servitoarele... femeile de serviciu... (*Intră copilul.*)
- COPILUL: Mamă!
- EL: Nu te amesteca. (*Copilul iese.*) Ce ai cu servitoarele? Ai o logică înspăi-

mîntătoare, pe cuvînt. Aşa nu ne mai putem înţelege.

EA : Ei, ce-a fost s-a dus...

EL : Ce seninătate olimpică ! Mai bine spune-mi : cînd l-ai pierdut, ai suferit ?

EA : Sufăr într-una. De cînd m-am măritat sufăr.

EL (*ironic*) : Tu suferi ? Nu mai spune ! Şi eu atunci ce fac ?

EA : Vorba lungă, sărăcia omului.

EL : Însinuezi că n-aş fi fost un soţ ideal ? Află de la mine că am fost, sînt şi voi fi un soţ ideal, oricît te-ai împotrivi tu. (*Ea a deschis uşa şifonierului şi a băgat capul înăuntru.*) Ce, l-ai găsit ? (*Sare, se loveşte cu capul de tăblia mesei.*) Au ! Au ! Ce viaţă de ciine !

EA : Dacă-mi ascultam părinţii, nu mă măritam.

EL : Lasă părinţii. Te-am întrebat în ce condiţii l-ai pierdut.

EA : Te porţi ca un străin : vii, măninci, te culci...

EL : Fir-ar să fie de logică ! Eu o întreb în ce condiţii l-ai pierdut şi ea îmi vorbeşte de mîncare şi de dormit. Aşa n-o să ne mai înţelegem cit lumea şi pămîntul.

EA : Te gîndeşti numai la tine.

EL : Tu te gîndeşti numai la tine. (*Caută.*) Cum să pierzi tu ceva atît de important ? ! Caută, nu sta !

EA (*caută, împingînd mobilele la o parte, ridicînd covoarele, împrăştiînd conţinutul şifonierului*) : Zadarnic...

EL : Defetismul ăsta mă scoate din sărite. Nu ştii cînd l-ai pierdut, nu vrei să-l cauţi, nu vrei măcar să-l găseşti, şi tot eu sînt inovat ! Eu unde eram cînd l-ai pierdut ?

EA (*a întors casa cu dosul în sus*) : Tu nu mai erai de mult.

EL : Te rog, fără figuri de stil ! Ai un fel de a vorbi !

EA : De şase ani nu mi-ai spus măcar o dată „te iubesc”.

EL : Nu ţi-am spus, pentru că nu te mai iubesc.

EA : Cum ? (*Abia acum îşi dă seama de grozăvia faptului.*) Nu mă mai iubeşti ? (*Pauză.*) Va să zică, l-ai pierdut şi tu !

EL : De mult. Nu mai am de mult nici un sentiment pentru tine.

EA : Nu mi-am inchipuit. Niciodată nu mi-am inchipuit că l-ai pierdut ! Va să zică l-ai pierdut ! L-ai pierdut şi tu !

EL : Da.

EA : Şi acum ce-o să facem ? (*Intră copilul.*)

COPILUL : Mamă !

EL : Iar te amesteci ? Ieşi afară ! (*Copilul iese.*)

EA : Şi ?

EL : Ce să fac ? Dacă l-am pierdut...

EA : Nu-mi rămîne decît să mor. Nimeni n-ar fi îndurat atît cit am îndurat eu.

EL : De două ori pe lună, cînd întîrzi şi eu o biată jumătate de oră, am scandal. Am un singur costum bun, şi uite, mă tăvălesc pe jos cu el. (*Îşi scutură praful de pe genunchi.*) Cînd vreau să dorm, faci curăţenie cu aspiratorul. Şi aspiratorul bîzîie de-ţi sfărîmă nervii.

EA : Va să zică, tu l-ai pierdut înaintea mea...

EL : Cînd vreau să măninc, cureţi parchetul cu petrosin şi mă simt de parcă aş înghiţi un tanc petrolier...

EA : Tu nu m-ai iubit niciodată...

EL : De o lună de zile îmi lipseşte un nasture de la haină.

EA : Ai fost prea încăpăţînat, ăsta-i adevărul.

EL : Cînd intru în casă, parcă aş citi pe uşă „Lasciate ogni speranza”.

EA : Eu n-am avut niciodată pretenţii exagerate. Am trăit destul de modest. Cît am putut de modest. Nu ştiu care soţie s-ar mulţumi cu atît de puţin ca mine.

EL : Şifonierul e plin numai de lucrurile tale.

EA : Nu mi-am permis să ies singură la un cinematograf, la o cofetărie... Am preferat să duc în spinare toată greutatea casei. Găteşte, spală, calcă, ai grijă de copil, fă curăţenie, fă cumpărături, ba mai du-te şi la serviciu.

EL : Chiar ieri m-a întrebat un coleg, nu din răutate, așa... sîntem doar în relaţii foarte bune... dacă am fost la meci. Ce era să-i spun ? ! Am schimbat vorba. Un sentiment nu se păstrează cu sila şi nici în mod artificial. Dacă nu-l hrăneşti în permanenţă, se pierde. Mai ales sentimentul de dragoste.

EA : Dacă nu eşti iubită, nu poţi iubi nici tu. Asta e lege.

EL : Cînd pierd 25 de bani, mă doare sufletul, darmite coşcocea sentimentul ! E o tragedie, te răscoleşte pînă în adîncul sufletului.

EA : Mie-mi spui ? ! Într-o zi mi-am pierdut sentimentul de afecţiune faţă de o prietenă din copilărie... N-o ştii tu... Ce crezi ? Cîteva nopţi n-am dormit deloc. Am avut numai coşmaruri. (*Intră copilul.*)

COPILUL : Tată !

EA : Du-te dincolo. Nu te amesteca în vorba celor mari. (*Copilul iese.*) N-ai știut să-l păstrezi.

EL : Ce rost mai are să-l căutăm ? E târziu.

EA : Un cui măcar n-ai bătut în casa asta.

EL : Bineînțeles că nu mai are rost să-l căutăm. Când te-am rugat să nu-mi faci pilaf, știi doar că nu pot să-l sufăr, parcă am vorbit la lampă. Și cred că și acolo aș fi găsit mai multă înțelegere. Am aspirat toată viața spre altceva. Și uite că nu m-am ales cu nimic.

EA : De opt ani, nici o vorbă de mîngiere, nici un zîmbet, nici un gest cald... Toate au un sfîrșit pe lumea asta.

EL : Mă uit în jurul meu : numai rufe murdare, numai praf, numai dezordine.

EA : Ai creat o atmosferă de gheață, irespirabilă. Nu mai spui și tu, măcar o dată, „dragostea mea”, cum spuneai

la început... Mă iubeai ca un nebun, nu știai ce să mai faci ca să...

EL : De trei zile caut butonii ăia noi, am răscolit peste tot și parcă au intrat în pămînt. Parcă aș fi un străin în propria mea casă. Mă zbat în cercul ăsta vicios ca un pește pe uscat. Ai ucis frumusețea din mine, noblețea mea de caracter.

EA : Sînt o femeie fără căpătii, distrusă, călcată în picioare, zdrobită. Totul e pierdut !

EL : Iremediabil pierdut ! (*Intră copilul.*)
COPILUL : Mamă !

EA : Ce-i, puîșor ?

EL : Spune, dragă.

COPILUL : Am făcut în pantalonași.

EL : Cuuuum ? (*Sare, se lovește cu capul de tăblia mesei.*) Au ! Au ! Au !

EA : Hai cu mămica, să te schimbe.

EL : Du-te cu mămica, să te schimbe.

Cortina

Insonnie

Apartamentul soților Vasiliu. Seestea târziu. Intuneric. Se aud sforăituri convinse, de bărbat care își merită somnul. Pași fermi în vestibul, apoi ușa se deschide, lăsînd să pătrundă o lumină difuză. Intră Rodica. Aprinde lumina. Rodica e în rochie de seară. Are o figură dîrză. Nici lumina, nici prezența Rodicăi nu tulbură sforăitul dodecafonic al lui Erasm Vasiliu, culcat cu fața în sus pe patul conjugal.

RODICA : Erasm ! (*Sforăitul devine mai timid.*) Erasm, n-auzi ? Sforăitul ăsta e de prost-gust. Încetează ! (*Sforăitul încetează, dar Erasm continuă să doarmă.*) Trezește-te, Erasm !

ERASM (*nu s-a trezit decît pe un sfert*) : Dorm, Rodica. (*Se culcă liniștit.*)

RODICA (*poruncitor*) : Erasm, nu dormi ! (*Erasm tresare.*) Te rog să te trezești de-a binelea.

ERASM : M-am trezit de-a binelea. A, tu erai ? (*Se întoarce satisfăcut pe partea cealaltă și vrea să-și reia somnul.*)

RODICA : Nu, n-ai să dormi !

ERASM (*buimac, plîngăreț*) : Ce vrei ? Mi-e somn. (*Se culcă.*)

RODICA (*țișă, bătînd în podea cu piciorul*) : Trezește-te ! Acum... sau niciodată ! (*Erasm sare din pat, face cîteva mișcări clasice de înviorare, își scoate pijamaua și începe să se îmbrace. Rodica se ia cu mîinile de cap.*) Ce faci, Erasm ? !

ERASM (*îmbrăcîndu-se*) : Am întîrziat ?

RODICA : Cum să întîrzi ?

ERASM : La serviciu.

RODICA : Ești nebun ! Acum, la miezul nopții, la serviciu ? (*Erasm își privește atent ceasul.*)

ERASM : Nemaipomenit ! Mă trimite la ora 23 și 48 de minute la serviciu, și tot ea se miră. (*Imită.*) „Acum, la miezul nopții ? !”

RODICA : Nu te-am trimis nicăieri, Erasm. Mi-e martor Dumnezeu.

ERASM : Atunci de ce m-ai trezit brusc ? (*Lamentîndu-se.*) La mijlocul nopții, cînd pînă și păsărelele dorm în cuibul lor, lîngă puii lor, lîngă (*o privește urit*) nevestele lor. Somnul (*cască*) reface celulele organismului...

RODICA : De cîte ori, te trezești, te gîndești numai la somn. Poate că soția ta, Erasm, vrea să discute cu tine o problemă fundamentală.

ERASM : La orele 24 noaptea ?

RODICA : Dacă e fundamentală...

ERASM : De unde vii ?

RODICA : De la teatru. Doar ți-am spus că mă duc să văd un spectacol artistic.

ERASM : Foarte bine ; atunci, culcă-te !
(*Se întinde îmbrăcat în pat.*)

RODICA : Erasm, îți șifonezi cămașa.
(*Erasm nu aude.*) Erasm, eu n-am să stau mâine să-ți calc pantalonii. (*Erasm tace.*) Erasm, am și eu o inimă. (*Erasm tace.*) Erasm, am și eu un salariu. (*Erasm tace. Rodica strigă.*) Erasm ! Ascultă-mă, ori te voi disprețui toată viața.

ERASM (*calm, fără să se ridice*) : Ascult.

RODICA : Ridică-te ! Ridică-te, îți spun ! O problemă fundamentală nu se discută în mod culcat. Te poftesc să fii la înălțimea problemei !

ERASM (*în capul oaselor, dar, constatînd că Rodica așteaptă mai mult decît o conformare aproximativă, se ridică greoi în picioare, se uită la ceas*) : Hai, dă-i drumul, dar mai repede, să mai și dormim.

RODICA (*solemn*) : Erasm, tu ești un om cu totul lipsit de personalitate.

ERASM : Rodica.

RODICA : Șters. (*Silabisește.*) In-si-ni-fiant.

ERASM : Cum ? ? ?

RODICA : Mediocru.

ERASM (*ușor enervat*) : Iar tu nu ești în aproximativ toate mințile. Mă trezești la miezul nopții, ca să-mi spui niște... Iartă-mi expresia.

RODICA : Abia acum mi-am dat seama. Dar nu e totul pierdut.

ERASM : După 16 luni de la căsătorie !...

RODICA : Da.

ERASM : La orele 24 noaptea.

RODICA : Da.

ERASM : Atunci, culcă-te.

RODICA : Vorbesc foarte serios, Erasm. Simt că am să mor de rușine.

ERASM : Din cauza mea ?

RODICA : Ihî. (*Plînge.*)

ERASM : Dar ce-am făcut, Rodica ?

RODICA : Nimic, Erasm, nimic. Tocmai de aceea. N-ai făcut nimic deosebit. Te complaci.

ERASM : Mă complac ? Cum adică ?

RODICA : Întrebă-mă în ce.

ERASM (*docil*) : În ce ?

RODICA : În mediocritate.

ERASM : Dar ce ți-a venit ?

RODICA : Tu m-ai întreat.

ERASM (*simte că e la limita rezistenței*) : Da, sigur, eu te-am întreat. (*Ușurel.*) Acum dormim ?

RODICA : Am trăit 16 luni și patru zile alături de o fanteșă.

ERASM : Alături de ce ?

RODICA : De o fantomă.

ERASM : Fanteșă sau fantomă ? Hotărâște-te.

RODICA : Nu știu precis. N-am reținut. Mi-ai înșelat toate speranțele.

ERASM : Toate ?

RODICA : Majoritatea zdrobitoare. Am crezut în tine.

ERASM : În mine ?

RODICA : Ca în Dumnezeu.

ERASM : Te rog, fără comparații de-astea.

RODICA : Și tu... tu... Iată cine ești tu !

ERASM : Cine ?

RODICA : Asta-i, că nu ești.

ERASM : Ca și Dumnezeu.

RODICA: E ca și cum n-ai fi. (Iar plinge.) Ah, Doamne, de ce n-am știut de la-nceput?!

ERASM: Am uitat să-ți spun.

RODICA: Ce?

ERASM: Că nu sint.

RODICA (izbucnește în hohote): Nu mai pot! Nu mai pot! Sint o femeie nenorocită. Viața mea se va irosi în zadar lângă un bărbat care nu s-a remarcat prin nimic în viața contemporană...

ERASM: Rodica, de unde vii tu acum?

RODICA: De la un spectacol artistic, ți-am mai spus.

ERASM: Și ce-ai văzut acolo?

RODICA (plingînd): O piesă de teatru, cu probleme, cu idei, cu dialog... (Pa-uză.) Erasm, răspunde-mi în această clipă cruciadă: ce ai de gînd?

ERASM: Să mă culc.

RODICA: Nu, n-ai să te culci! N-ai să te culci pe laurii mediocrității!

ERASM: Dar ce-am să fac?

RODICA: Ai să stai toată noaptea și ai să te gîndești, Erasm, ai să te frămînti, ai să-ți faci un proces de conștiință, un bilanț al întregii tale vieți, ai să ai insomnie.

ERASM: N-am...

RODICA: Ai să ai. Și la urmă, ai să plîngi pe umărul meu, și eu am să te înțeleg, și ai să-ncepi o viață nouă.

ERASM (moare de somn): Rodica, n-ai prefera să fac toate astea, bilanțul, insomnia și celelalte, după ce dormim nițel? Ca să fiu odihnit, cu capul limpede.

RODICA: Isprăvește! Eu nu glumesc nici cît negru sub unghie. Trebuie să faci ceva deosebit. Începînd de acum, trebuie să fii alt om. Vreau să fii un nou-născut. Eu am să te legăn, am să-ți insuflu curaj, sentimente, năzuințe, idealuri...

ERASM: Da, dar...

RODICA (mai fermă ca oricînd): Nimic.

Dacă nu, te părăsesc.

ERASM: Mă părăsești?

RODICA: Pentru totdeauna și definitiv.

ERASM: După 16 luni de căsnicie fericită?!

RODICA: Fericită ai spus? Știi tu oare ce-i fericirea?

ERASM: Fericirea este (casă)... cînd e bine, și ne iubim... și nu ne certăm... și dormim...

RODICA (amar): Asta e fericirea, Erasm? Cînd e bine, și ne iubim, și (dispreț) dormim? (Vibrant.) Dar ce sintem noi? Obiecte neînsuflețite? Numai obiectele neînsuflețite pot fi ferice cînd se iubesc și dorm. Noi sintem

oameni, avem alte idealuri umane decît obiectele neînsuflețite.

ERASM (murmură): Da, sigur...

RODICA (nu se poate opri): Mai înalte, mai complexe, mai omenești. Fii om, Erasm! Privește în sufletul tău. Nu, nu așa superficial. Mai adînc. Nu ai nimic să-ți reproșezi?

ERASM (concentrat asupra sufletului propriu): La ora asta? Cred că...

RODICA: Ei vezi? Iată că ai. Luciditatea e începutul personalității, personalitatea e începutul geniului. Continuă.

ERASM: Geniul e începutul...

RODICA: Nu așa. Continuă să te analizezi. Dar suferă mai mult, mai convingător.

ERASM (sincer): Sufăr, Rodica, nici n-ai idee cît sufăr...

RODICA (speranță): Cînd te gîndești la trecutul apropiat?

ERASM: Cînd mă gîndesc la trecutul apropiat... cînd mă gîndesc la somn...

RODICA: În clipa asta eu procedez la părăsirea căminului conjugal. Te rog să-mi aduci geamantanul din debara.

ERASM: Rodica, n-ai să procedezi, te implor. Unde să te duci în toiul nopții?

RODICA (ca în piese): Nu știu, dar nu are importanță. O să mă-nvăluie noaptea cu tainele și misterele ei de nepătruns. Îmi iau lumea în cap!

ERASM: Îți iei lumea în căpușorul ăsta mic și dragălaș? (Urlă.) Țe prea mult pentru el! (Cade în genunchi.) Nu pleca, Rodica, te rog. Mă nenorocești. Și geamantanul are încuietorile stricate...

RODICA: Eram sigură. De două săptămîni n-ai putut să le repari. Rămîn numai dacă-mi făgăduiești.

ERASM: Îți făgăduiesc.

RODICA: Bine, te cred. Ridică-te și nu te mai umili în fața unei femei. (El se ridică.) Așa. (Brusc.) Dar ce ai făgăduit?

ERASM: Nu știu.

RODICA: Te mai gîndești la somn?

ERASM (elev silitor): Nu mă mai gîndesc la somn.

RODICA: Am citit într-o carte grena, nu spun care, că somnul rațiunii naște... naște pui vii.

ERASM: Naște monștri.

RODICA: Monștri, pui vii... ce importanță are?!

ERASM (la un prag de nebunie): Așa e. Și eu am citit cartea aia...

RODICA: Ah, Erasm, ce incult ești! Cartea aia grena este „Goya“ de... de... de... de ce nu-ți ștergi lacrimile? (Deși el nu are nici urmă de lacrimi, ea i le

șterge cu o batistă parfumată.)
ERASM (sărută batista): Îți mulțumesc, draga mea. De miine devin...

RODICA: Nu, din clipa aceasta cruciadă.

ERASM: Bine. Din clipa aceasta (ochi mari) cruciadă?

RODICA: Cruciadă.

ERASM: Fie. (S-a hotărât.) Am să arăt eu lumii întregi cine este Erasm Vasiliu! (Se întristează.) Ei, dacă aveam alt nume!... Auzi Erasm!... Vasiliu! Dar Erasm, nici măcar nu se știe de unde vine. Parcă-i nume de medicament. Seamănă cu cataplasma, cu leucoplast, cu pleonasm... Ce soartă vitregă!

RODICA: Nu te descuraja, dragul meu. Nu numele face pe om, ci invers. Totul e să ai în tine forță cât o mie de Erașmi. O forță de uragan dezlănțuit!

ERASM: Uragan ai spus? Îl și simt cum îmi clocotește în oase. (Se umflă, devine puternic, respiră măreție și vitalitate.)

RODICA: Așa, Erasm, manifestă-te ca om, transformă-te radical, cum se transformă eroii din piese și filme.

ERASM: Radical? Așteaptă. Vrei forță, personalitate? (Se suie cu picioarele în pat.) Poftim! (Cu o lovitură de picior răstoarnă noptiera.)

RODICA: Nu strica mobilierul familiei. Fii un cerebral.

ERASM: Cerebral? (Ia niște cărți de pe o etajeră și le aruncă.)

RODICA: Vai, Erasm, ce ai cu literatura?!

ERASM: Am eu ce am. Acum, stimată doamnă, voi comite un viol. (Se năpustește asupra ei.)

RODICA (ucenicul vrăjitor care nu mai poate opri forțele dezlănțuite): Nu, nu. Te rog. După 16 luni?! Nu. Acuma, dragă Erasm, poți dormi.

ERASM (teribil): Ce-ai spus?!

RODICA (profund intimidată): Ziceam că poți dormi. Somnul aduce satisfacții sufletești. Și fizice.

ERASM: Să dorm? Niciodată! Am făgăduit să am insomnie. Adio, somn al rațiunii care naști pui vii! S-a sfârșit cu tine. În clipa asta, mă transform radical. (Meditează câteva clipe, în care timp își corectează ținuta, apoi brusc se repede la telefon, formează un număr și așteaptă ca la capătul celălalt al firului să se ridice receptorul.) Alo, tovarășul Gherasim? Aici, Vasiliu. Cum care? Erasm. Nu s-a întâmplat nimic. Și ce-i dacă dormeai? Uite că eu nu dorm. Nu sînt nebun, tovarășe Gherasim! Cum ai zis?! Răsmuță?

Regret profund că nu te pot pălmuî prin telefon. Mă numesc Erasm Vasiliu, nu Răsmuță. Ai răbdare. Te rog să mă înscrii în echipa de fotbal a întreprinderii. De miine. Fără discuții. Te salut. (Inchide telefonul.)

RODICA (înmărmurită): În echipa de fotbal? Dar tu în viața ta...

ERASM (categoric): Îți interzic să mă sfătuești. (Și-a adus aminte, formează un număr.) Extremă dreaptă! (Inchide.) Vă arăt eu personalitate.

RODICA: Vrei să devii fotbalist? Vai, Erasm, cât de greșit m-ai înțeles!

ERASM (tăios): Să nu vorbim toți deodată, că ne stingherim reciproc. (Formează un număr de telefon.) Alo, Udriște? Înscrie-mă la cursul de limba franceză. Vreau să-l citesc pe Dante în original. Da, la ora asta. Cum cine-i? „Eu”. (Inchide telefonul.)

RODICA (șperiată): Pe Dante în original? Erasm, mi-e frică...

ERASM: Ți-e frică de cultură, doamnă?! Sînt dezamăgit. Dar am să merg mai departe. (Brusc.) Unde se ține conferința pentru dezarmare?

RODICA (cu niște ochi imenși): Cred... Cred că la Geneva. Nu cumva vrei să te duci acolo...

ERASM (visător): Și de ce nu? (Pune mîna pe telefon, face un număr.) Udriște, adaugă-mă la cursul de limba elvețiană. Nu există? Înființează-l. Ce, ți se pare nepotrivită ora? (Urlă în receptor.) Vreau să învăț limba elvețiană! (Trîntește receptorul.) Idiotul, nici n-a auzit de limba elvețiană...

RODICA (neconvinsă): Nici eu...

ERASM: Nici tu?! Și mai îndrăznești să compari înaintea mea! Ce-ai făcut tu în atîția ani de școală, plus bacalaureatul? Nu, așa nu mai merge! Să te înscrii și tu, ca să am cu cine conversa. (Din nou la telefon, formează un număr.) Alo, tovarășa Minodora? Miine dimineață să nu mai găsesc un fir de praf pe biroul meu. Pe biroul meu! Ești surdă? Al meu! (Inchide.) S-au prostit cu toții. Auzi ce mă-n-treabă: „Pe biroul cui?” Nu, am să lichidez eu cu starea asta de indiferență totală față de persoana mea.

RODICA (timidă): Poate că nu știe cine e la telefon...

ERASM (uluire totală): Cum să nu știe? Cînd vorbesc eu, să nu știe? Mă faci să rid. (Telefonează.) Alo, chiar nu știi cu cine vorbești? Nuuu? E culmea! (Inchide telefonul.) Nu știa, nenorocita. Miine îi cer directorului s-o dea afară...

- RODICA (*vrea să-l tempereze*): Ai trezit-o din somn, Erasm. O fi fost buimăcită...
- ERASM: Buimăcită... Dacă am să trec cu vederea toate buimăcelile... O dau afară. Să se-nvețe minte să nu mai doarmă când vorbesc cu ea.
- RODICA: Erasm, nu te mai înfierbînta, fii calm...
- ERASM: Mi-ajunge cît am fost calm. Toată viața am fost calm, șters, insinifiant. Gata! Să tremure în fața personalității mele!
- RODICA: Poate că vrei să dormi. Somnul reface...
- ERASM: Ha, ha, ha! O personalitate să doarmă! Napoleon, în timpul luptelor de la Acapulco, nu dormea decît trei secunde pe noapte. Așa a obținut victoria...
- RODICA: Ce să caute Napoleon la Acapulco?
- ERASM: Începi să mă contrazici? Interesant... (*Furie.*) Păzește-te, cucoană, te avertizez! (*Pumni strînși.*)
- RODICA (*se refugiază în pat*): Erasm, te rog... N-am vrut...
- ERASM: Te iert pentru ultima oară. (*Pune mîna pe telefon.*) Alo, tovarășul director? Vă salut. S-o dați afară pe Mimodora. Și să-l sancționați pe Udriște, că n-a auzit de limba elvețiană. V-am trezit din somn? Nu-i nimic.
- RODICA (*însăpămîntată*): Erasm, ce faci?!
- ERASM: Taci din gură! Nu dumnea-voastră, nevastă-mea. Aici, Erasm Vasiliu. De ce telefonez la ora asta? (*Mirat.*) Dar cît e ceasul? Unu? Mulțumesc. Al meu e fără două minute. Știți, m-am hotărît să nu mai fac referatele acelea. De ce? Așa. E părerea mea, și nu trec peste ea.
- RODICA (*se repede la el, îl trage de mîncă*): Erasm, nu fi nebul!...
- ERASM (*o îndepărtează*): Alo, nu cumva nu vă convine? Eu trebuie să execut orbește dispozițiile dumnea-voastră? Uite că nu mai vreau. Cum? Mîine? Nu. Acuma. Am tot timpul să discut această problemă. A, dumneata n-ai timp. Mă rog, ești director, îți poți permite, dar eu nu mai înghit. Am zis. Est rebus in modus. Nu mă corecta tu pe mine. Rebus in modus, modus in rebus, nu contează. Esența, tovarășe! Mai citește! Mai cultivă-te, că ești coșogea director. Să nu fii obraznic? Te cam întreci cu gluma, butoiașule! Am spus „butoiașule”. Da. Așa-ți zic toți subalternii. Dacă te de-
- ranjează, mai slăbește cincizeci-șaizeci de kile. Degeaba te rățoiești la mine, că mîine tot îți prezint demisia. Pa! (*Inchide.*)
- RODICA (*înebunită*): Ce-ai făcut, Erasm? Te-ai nenorocit! O să rămînem pe drumuri...
- ERASM: Tăcere! O personalitate nu se poate umili în fața unui... unui... (*Formează din nou numărul.*) Și să-ți pui dinții, butoiașule, că semeni cu țeasta din filmul „Hamlet”. (*Inchide.*)
- RODICA (*palidă, pierdută*): Chiar vrei să-ți dai demisia?
- ERASM: De două ori nu repet, deși repetiția este maternitate studiorum.
- RODICA (*cu disperare*): Și ce-ai să faci?
- ERASM: Avem salariul tău, ne-ajunge. Decît să fac referate mediocre, mai bine îmi cultiv personalitatea proprie... (*Formează un număr la telefon.*) Alo, Viorica? Bonsoar. Aici, Erasm. Poftim? Erasm Vasiliu, dragă, colegul tău. Ei, se-întîmplă. Da, e ora cam înaintată, dar mă gîndeam că n-ar strica să te invit mîine la un film. Iau eu bilete. Nu, nu sînt beat. Nici n-am divorțat. Dar am hotărît să nu mai fiu șters. Șters! Da. Adică mediocru. Hai, culcă-te, că mîine vedem un film de superproducție sau de coproducție. Depinde unde găsesc bilete. Sărut mîinile. (*Inchide.*)
- RODICA (*a ascultat cu sufletul la gură*): Erasm, tu vrei să mă trădezi! Vrei să mă-nșeli, Erasm. Cu Viorica!
- ERASM (*calm*): De ce te impacientezi, dragă? E vorba de un film, atîta tot. Pentru început. Nu cumva ai vrea să rămîn o fantomă sau o fantoșă? Să profităm de tinerețe. Madame de Pompadour la vîrsta mea avea paisprezece amanți. Ce, parcă tu nu știi?! Doar ai înfulecat în cinci nopți toată colecția de „Femei celebre”...
- RODICA (*strigă*): Nu, așa nu mai merge! Eu dau divorț. Plec. Te părăsesc, Erasm. (*Plînge.*) Chiar acuma plec! Adio pentru totdeauna! (*Dar nu se mișcă.*) Ți-am spus adio pentru totdeauna, Erasm.
- ERASM (*de un calm îngeresc*): Și ce vrei să fac? Nu mă pricep să repar încuierile de la geamantan. Și chiar dacă m-aș pricepe, nu m-aș coborî pînă acolo încît să repar niște încuierile de la geamantan.
- RODICA (*paroxism*): Dar eu plec, Erasm, te părăsesc definitiv. Dau divorț. N-ai să mă mai vezi niciodată. Ai să regreti. Ai să-ți muști degetele! Te

- părăsesc. Plec. Eu îmi părăsesc domiciliul conjugal, Erasm... (*Dar nu se mișcă.*)
- ERASM (*deloc înduioșat*): Dacă te-ntorci la maică-ta, să nu uiți să... Adică, lasă că-i spun eu. (*Formează un număr.*) Alo, mamă-soacră. Eu, Erasm. Nu, nimic grav. Voiam să-ți aduc aminte să-mi dai ăia două mii de lei pe care ți i-am împrumutat acum trei ani și pe care ziceai că mi-i înapoiezi într-o săptămână. Ce m-a apucat? Nimic. Dar ce, la ora asta banii nu-s tot ai mei? Suferi de inimă? La vîrsta dumitale? Păi, parcă spuneai că ești tinărară... Rodica? Vrea să divorțeze. Poftim? De ce nu? Dacă vrea... Eu respect personalitatea altora, așa cum cer să se respecte și personalitatea mea. Hai, lasă morala, și pregătește banii ăia. La vedere și vezi că nu se mai poartă toc cui. (*Inchide.*)
- RODICA (*zdrobotită*): Cu mama mea! Ai jignit-o! Ticălosule! Patricidule! Mi-ai călcat în picioare sufletul de nevestă și de fiică!
- ERASM (*ca și cum ar fi vorba de un „călcat pe picior” în tramvai*): Pardon. Fără să vreau... (*Formează din nou numărul.*) Mamă-soacră, tocmai mă-ntrebam că dacă divorțează fiica dumitale, unde ai să-ți mai exersezi talentul de a băga intrigă... Ai să rămii șomeră! Somn ușor! (*Inchide.*)
- RODICA: Erasm, te implor, termină cu telefoanele astea! Eu mor aici, pe loc.
- ERASM (*imperturbabil*): Parcă spuneai că pleci...
- RODICA (*plîngînd*): Ca să mor în străini, fără familie, fără nimeni lângă mine, fără un suflet cald? Ca cele două orfeline? Cît de crud ești!
- ERASM: Crud? Dimpotrivă. M-am copt. Mi-a venit mîntea la cap. Mens sana, cum spune poetul. Ce mai aștepți? Valiza?
- RODICA: Dar eu nu vreau să plec, Erasm. Nu mă alunga! (*Cade în genunchi în fața lui.*) Te rog, Erasm, nu goni o biată femeie în plină noapte și în necunoscut... Fie-ți milă!
- ERASM: Ridică-te și nu te mai umili în fața unui bărbat.
- RODICA (*se ridică plîngînd*): Iartă-mă, Erasm! Fac tot ce-mi poruncești tu. Tu ești părintele meu.
- ERASM: Nu-mi convine funcția.
- RODICA: Atunci, soțul meu drag și bun.
- ERASM: Bun?! Buni sînt numai oamenii mediocri, lipsiți de personalitate, fantezele. (*Grav.*) Eu nu pot fi bun!
- RODICA: Te iubesc așa cum ești.
- ERASM: Ca într-o melodie de muzică ușoară? Pentru nimic în lume. Pînă acum de ce nu m-ai iubit așa cum am fost?
- RODICA: Am greșit, Erasm, iartă-mă. Credeam că...
- ERASM (*jocul pisicii cu șoarecele*): Acum mă iubești mai mult, nu-i așa?
- RODICA: Aș fi preferat...
- ERASM (*urlă*): Ce?
- RODICA (*mică*): Să fi rămas cum ai fost...
- ERASM (*clocotind*): Mediocru?
- RODICA (*din ce în ce mai mică*): Da... Adică...
- ERASM (*din ce în ce mai mare*): Șters?
- RODICA: Da. De fapt...
- ERASM: Fără pic de personalitate?
- RODICA: Da. În definitiv...
- ERASM: Fantomă?
- RODICA: Ei, și tu...
- ERASM: Dar știi care-i situația? Tristă, cum spune poetul. Nu mai pot să fiu ca înainte... Am gustat din fructul oprit și simt că nu pot să fiu decît mare, ieșit din comun, genial! Ce mă fac?
- RODICA: Încearcă, Erasm, străduiește-te...
- ERASM: Imposibil. Strigă personalitatea în mine. Am alunecat pe panta originalității și nu mă mai pot frîna.
- RODICA: Poate dacă dormi puțin... ai să te refaci.
- ERASM (*sare ca mușcat*): Cuu? Doar am făgăduit! Eu îmi țin cuvîntul. Am făgăduit să mă transform radical, să am insomnie, să devin cineva...
- RODICA: Te dezleg de făgăduială, nu-mai redă-mi liniștea conjugală.
- ERASM: Să mă-ntorc la stadiul de obiect neînsuflețit?
- RODICA: Orișicum ai fi, Erasme, am să te iubesc ca-n basme.
- ERASM: Ce-i cu tine, Rodica? Vorbești în rime? (*O scutură.*)
- RODICA (*se trezește ca din transă*): Ah, ce obosită sînt! Era să adorm aici... Erasm, nu mai vreau să ai personalitate, originalitate, nu vreau să mai fii cineva, vreau să fii tu însuși, așa cum ai fost întotdeauna, nu vreau să mai ai insomnie, vreau să dormi și tu, și (*cască*) eu...
- ERASM: Bine, dar somnul rațiunii?...
- RODICA: Știu. Naște pui vii...
- ERASM (*tare*): Nu, Rodica. (*Cu un fel de răgușeală a epuizării.*) NAȘTE MONȘTRI!

Cortina

Liftul

Acțiunea se petrece într-un lift oprit între etaje.

LUNGANUL (*către Miop*): Cît mai e ceasul, domnule ?

MIOPUL: Fără opt minute.

LUNGANUL: Formidabil! Stăm aici între etaje de patru minute. Și mă grăbesc îngrozitor!

MIOPUL: Și eu mă grăbesc.

LUNGANUL: Tot îngrozitor ?

MIOPUL: Nu chiar. Am treabă.

LUNGANUL: Mi-am dat scama. Prea ești calm. Eu la fix trebuia să fiu sus.

MIOPUL: Și eu. Ce să-i faci ?!

LUNGANUL: Îți convine. (*Imită.*) „Ce să-i faci ?” Pesemne că nu te grăbești...

MIOPUL: Ți-am spus că mă grăbesc.

LUNGANUL: Dar nu îngrozitor.

MIOPUL: Mă grăbesc, pur și simplu.

LUNGANUL: Ești fantastic! Cum naiba poți să fii dumneata atît de calm ? Mai apasă o dată pe butonul ăla. (*Miopul apasă.*) Nimic, așa-i ?

MIOPUL: Nimic.

LUNGANUL: Apasă și pe ălălalt. (*Miopul apasă, se aude o sonerie.*) Poate că aude mecanic. (*Pauză.*) Ți-ai găsit ! O fi la o țuică... Te pomenești că rămînem în liftul ăsta pînă mîine dimineața. Ce porcărie ! Tocmai acum și-a găsit să rămînă între etaje !

MIOPUL: O să se rezolve pînă la urmă.

LUNGANUL (*enervat*): Vorbești prostii, domnule. Cine dracu să rezolve ? (*Adre-sîndu-se Grasului.*) Ce părere ai ? (*Arată spre Miop.*) Se vede că nu-i grăbit... Mai știi, poate că-l și amuză ideea să rămînă toată noaptea în lift. (*Îl privește deodată suspicios pe Gras.*) Dar dumneata de ce taci ? Nu te grăbești ?

GRASUL: Ba da, cum să nu. Sper să ajung la timp.

LUNGANUL (*dispreț*): Speri ! Mă faci să rid, domnule. Speri ! Dar ce, în situația asta e vorba să sper sau să nu sper ? Trebuie să fiu sus la fix. (*Bate furios în ușă.*) Cît mai e ceasul ?

MIOPUL: Fără șase.

LUNGANUL: Fără șase ? Extraordinar ! Aici ne petrecem noaptea. Ce mizerie ! Ce mizerie ! (*Măsurîndu-l cu atenție pe Gras.*) Cîte kilograme ai dumneata ?

GRASUL (*jenat*): O sută două.

LUNGANUL: Cîiit ?

MIOPUL: Ți-a spus omul o dată. De ce mai insiști ?

LUNGANUL (*se gîndește cîteva secunde, apoi izbucnește*): Acum e clar !

MIOPUL: Ce e clar ?

LUNGANUL (*privîndu-l insistent pe Gras*): E clar.

GRASUL (*neliniștit*): Ce e clar ?

LUNGANUL: E clar de ce ne-am oprit între etaje. Kilogramele dumnealui.

MIOPUL: Să fim serioși.

LUNGANUL: Să fim serioși ? Ia citește dumneata ce scrie pe tăblița aia.

MIOPUL (*citește*): „Maximum 3 persoane”.

LUNGANUL (*triumfător*): Ei ?

MIOPUL: Ce „ei” ?

LUNGANUL: Nu te-ai lămurit ? Am supraîncărcat liftul. Puteam să ne și prăbușim. De altfel, nici nu-i prea tîrziu.

MIOPUL: Ce ?

LUNGANUL: Să ne prăbușim.

MIOPUL: Vezi-ți de treabă. Eu am 54 de kilograme, iar dumneata cred că n-ai mai mult de 60.

LUNGANUL: 62.

MIOPUL: E-n regulă.

LUNGANUL: Ce e-n regulă ?

MIOPUL: Toți trei n-avem mai mult de 220 de kilograme.

LUNGANUL: Și ce-i cu asta ?

MIOPUL: Puterea de tracțiune a liftului e calculată pentru ceva mai mult. Cam 225—230 de kilograme.

LUNGANUL: Mde ! Și dacă nu-i calculată bine ? Și dacă liftul e uzat ?

MIOPUL: Trebuia să nu te urci.

LUNGANUL (*arătînd spre Gras*): El trebuia să nu se urce ! Dacă e gras, să meargă pe scări.

MIOPUL: Dînsul s-a urcat primul. Dumneata ai venit ultimul. După ce închisesem ușa.

LUNGANUL: Eu mă grăbesc.

MIOPUL: Toți ne grăbim.

LUNGANUL: Eu trebuie să fiu sus la fix. Cît e ceasul ?

MIOPUL: Fără trei minute. Toți trei trebuie să fim sus la fix.

LUNGANUL (*agitîndu-se*): Nemaipomenit ! Gata, aici rămînem ! Domnule, de ce ești atît de gras ?

GRASUL (*stingherit*): Hipofiza...

LUNGANUL: Ce-i aia hipofiza?

MIOPUL: O glandă.

LUNGANUL: Și de ce nu muncești, ca să mai dai jos...?

GRASUL (*modest*): Muncesc.

LUNGANUL: Dacă urcai pe scări, mai slăbeai puțin.

GRASUL: Sufăr de inimă.

LUNGANUL: Uite că din cauza dumi-tale stăm aici cine știe pînă cînd. (*Bate disperat cu pumnii în ușă.*) Hei! Alo! Nu-i nimeni? Am rămas între etaje! (*Scîrbit.*) Aiurea! Nu ne aude nimeni... Ce situație stupidă! (*Se întoarce spre Gras.*) Domnule, cînd te văd, mă mănîncă palmele.

GRASUL (*scuzîndu-se*): Dar n-am făcut nimic...

LUNGANUL: N-ai făcut nimic!... Ești gras, asta-i.

MIOPUL: Și ce-i dacă e gras?

LUNGANUL: E anormal. Și mie, anormalii nu-mi plac, din principiu.

MIOPUL: Dumneata ai principii?

LUNGANUL (*concesiv*): Poftim: din instinct. Dar să știi că am principii.

MIOPUL: De pildă, principiul graso-fobiei.

LUNGANUL: Nu înțeleg.

MIOPUL: Adică nu poți să-i suferi pe oamenii grași.

LUNGANUL (*bucuros*): Exact. De unde știi? Într-adevăr, nu pot să-i sufăr. Cînd văd un gras — să mă scuze dumnealui — mi se face greață, mi se întorc măruntaiele pe dos. Din cauza

lor, nu te mai poți urca într-un tramvai, nu mai ai loc în tren, la cinematograful, în parcuri, pe stadioane, în lift... Poftim, acum s-a stricat și liftul din cauza grașilor. Și mai sînt și impertinenți!

GRASUL (*se face mic*): Domnule, dar eu n-am spus nimic. Te rog să mă ierți dacă...

LUNGANUL: Sigur că n-ai spus nimic. Asta mai lipsea, după ce ai adus liftul în halul ăsta! Mă miră că nu ți-e rușine obrazului.

GRASUL: De ce să-i fie rușine?

LUNGANUL: Cum de ce? În primul rînd, fiindcă-i gras. Cînd ai 200 de kile, nu te bagi în sufletul oamenilor.

GRASUL (*pierit*): O sută două.

LUNGANUL: Rahat. Întotdeauna furați la cîntar ca să păreți mai slabi. Vă cunosc eu. (*Urlă.*) Ține-ți burta mai încolo, că mă strivești!

GRASUL (*care se află la o distanță destul de mare de Lungan, se retrage în colțul său, lipindu-se de peretele liftului*): Scuzați!

LUNGANUL: Din liftul ăsta mizerabil o să ieșim tocmai mîine dimineață (*Grasului.*) Ce te înghesui, mă, în perete? Vrei să cădem?! (*Grasul se retrage.*)

MIOPUL: Ce tot ai cu el?

LUNGANUL: N-am nimic cu el. (*Zimbund.*) În fond, suferim toți trei. Numai că trebuia să fiu la fix sus. Și blestematul ăsta de lift s-a oprit între etaje ca un catir.

GRASUL (*a prins puțin curaj*): Bine zis, ca un catfir.

LUNGANUL (*meditează o clipă, apoi izbucnește*): Faci ironii, da? Cu mine faci tu ironii, umflatule! (*Stringe pumnii*). Mă, dacă mai scuipi o singură ironie la adresa mea, te dezumflu ca pe un balon, te fac slănină afumată! Porcule!

GRASUL (*în panică, Miopului*): Domnule, ești martor, n-am făcut nici o ironie. Să mă trăsnească dacă...

MIOPUL: Într-adevăr, n-ai făcut nici o ironie. Dumnealui e cam prost dispus, ca să mă exprim mai politicos.

LUNGANUL: Pune-te și dumneata în situația mea.

MIOPUL: Sînt.

LUNGANUL: Închipuie-ți, la fix trebuia să fii sus. Cît e ceasul?

MIOPUL: Fără un minut.

LUNGANUL: Fără un minut? Dezastru!

Nu mai ajung sus la fix. O, de ce există pe lume oameni (*se uită spre Gras*) care îi împiedică pe alții să trăiască?! (*Aproape plîngînd*). Liftul ăsta m-a nenorocit! Dacă nu-l supraîncărcam, nu se oprea între etaje. Ar trebui să se facă o lege care să interzică grașilor accesul în lifturi, în locurile publice, în tramvaie și autobuze. Nu că aș avea ceva cu dumnealui, dar speța asta e o calamitate. (*Miopului, în mod special*). Acum cîteva zile, în tramvai, mă calcă un bivol de ăsta de vreo două-trei sute de kile pe picior. Credeam că văd stele verzi. Gîndește-te, domnule, trei sute de kilograme pe un biet picior! Ei, ce crezi? Mi-a sărit

tandăra și i-am băgat un pumn în burtă, că era, tîmpitul, să crape de apoplexie. (*Grasului*). Ce te uiți așa? Nu-ți convine? Degeaba! Pe mine n-ai să mă înfuleci! Mai bine uite-te la tine, cum se cunoaște că te tragi din mai-muță.

MIOPUL: După ce se cunoaște?

LUNGANUL: După grăsime, domnule. E gras ca un porc.

MIOPUL: Logica dumitale e suspect de șubredă.

LUNGANUL: Logica? De logică îți arde dumitale? Eu la fix trebuie să fii sus. Și uite că în loc să fii sus la fix, stau agățat între etaje. Unde-i logica aici? Ei, unde-i logica? Dacă ar fi să mă conduc după logică, ar trebui să-l iau pe grasul ăsta și să-l arunc afară din lift. Asta, da, logică! (*Febri!*) Cît mai e ceasul?

MIOPUL: Fix.

LUNGANUL (*distrus*): Gata! S-a sfîrșit! La fix trebuia să fii sus... (*Cu ură, Grasului*). Numai din cauza ta. Gra-su-le! Numai tu ești de vină! Numai voi, grașii, sînteți de vină! Trebuie să fiți dați afară din toate lifturile. Sînteți un pericol pentru umanitate, grașilor! Ah, dacă ar fi după mine, te-aș strînge de gît aici, pe loc, ca să scap lumea de un gras... Te-aș ucide cu miinile mele. Toți grașii trebuie uciși, uciși, uciși!...

MIOPUL (*măsurîndu-l pe Lungan de aproape, după ce și-a ridicat ochelarii pe frunte*): LUNGANULE!

Cortina

Dispariția

Scenă radiofonică

CĂLĂTORUL 1: Am impresia că și dumneata mergi în aceeași direcție...

CĂLĂTORUL 2: Da.

CĂLĂTORUL 1: Știi unde duce drumul ăsta?

CĂLĂTORUL 2: Firește. Altfel nu porneam.

CĂLĂTORUL 1: Și ai de gînd să mergi chiar pînă la capăt?

CĂLĂTORUL 2: Te cred.

CĂLĂTORUL 1: Mda. Speri să trecă vreo mașină? Pe-aici nu prea trec mașini. Nici căruțe.

CĂLĂTORUL 2: Știu.

CĂLĂTORUL 1: Cu groaza asta de bagaje vrei să faci tot drumul pe jos?

CĂLĂTORUL 2: Mi-am luat cîteva lucruri trebuincioase.

CĂLĂTORUL 1: Mă rog, mă rog. Treaba dumitale. Nu mă amestec. Eu, după cum vezi, sînt mai lejer. Deși, pentru mine, drumul ăsta e un fleac. Am condiție fizică.

CĂLĂTORUL 2: Da. Ești voinic.

CĂLĂTORUL 1 (*după o pauză*): N-aș vrea să te jignesc... Cum s-ar spune,

sîntem doar tovarăși de drum... Dar, așa pipiriu cum te vād... Mă rog, nu-mi place să mă amestec în viața altora... Faci cum crezi. N-ai o alură athletică.

CĂLĂTORUL 2: N-am.

CĂLĂTORUL 1: E de mers, nu glumă.

CĂLĂTORUL 2: Te vād foarte îngrijorat de soarta mea.

CĂLĂTORUL 1: N-am vrut să te jig-nesc. De altfel, nici nu te cunosc. Te vād pentru prima oară. (Pauză.) Află că nu ții bine rucsacul. La un moment dat, au să te jeneze curelele. Au să-ți intre în carne. Te previn cu totul de-zinteresat.

CĂLĂTORUL 2: Mulțumesc.

CĂLĂTORUL 1: Dumneata cunoști bine drumul ăsta?

CĂLĂTORUL 2: N-am mai fost niciodată pe aici.

CĂLĂTORUL 1: Nici eu. Dar pot să spun că-l cunosc ca-n palmă.

CĂLĂTORUL 2: După vre-o hartă, ceva?

CĂLĂTORUL 1: A, nu. Am eu, așa, o intuiție a drumurilor. Nu știu cum să-ți explic... Un fel de conștiință interioară a geografiei. Nu, nu-i vorba de știință. Eram slab la geografie, în școală. Cum să te fac să pricepi? Dumneata ai fost vreodată la Buenos Aires?

CĂLĂTORUL 2: Nu.

CĂLĂTORUL 1: Nici eu. Dar știu cum arată. Dacă m-aș duce acolo, m-aș descurca tot atît de bine ca în orașul meu natal. Și nu numai la Buenos Aires. Și la Addis Abeba. Sau la Port Said. Sau la Alma Ata. Nu mai vorbesc de New York sau de San Francisco. (Ride.) Ai observat? Am o slă-

biciune pentru orașele cu denumiri formate din două cuvinte. Înțelegi ce vreau să spun.

CĂLĂTORUL 2: Nu prea.

CĂLĂTORUL 1: Nu-ți reproșez. E și foarte greu să înțelegi un proces complicat, care se petrece undeva, în subconștientul altcuiva. În sfîrșit... (Pauză. Cei doi merg în tăcere.) Dacă mergi crispat, ai să obosești repede.

CĂLĂTORUL 2: Nu merg crispat.

CĂLĂTORUL 1: Așa mi s-a părut. În orice caz, să știi de la mine că numai mersul lejer este neobositor.

CĂLĂTORUL 2: Tot ce se poate.

CĂLĂTORUL 1: Cu pantofii ăștia nu ajungi departe. Trebuia să-ți pui ghete de baschet. Sau pantofi de tenis. În fond, și ăsta e un fel de sport.

CĂLĂTORUL 2: Dumneata mergi ca turist?

CĂLĂTORUL 1: Nu, nu. M-ai înțeles greșit. Merg cu un scop. Bine determinat. Dar, după părerea mea, scopul nu scuză mijloacele. Vreau să ajung la capăt în stare bună, cum s-ar zice.

CĂLĂTORUL 2: Și eu vreau același lucru.

CĂLĂTORUL 1: Nu se cunoaște. N-ai ritmicitate în marș. Ai și început să gifii. Uite, dacă vrei să te cruți, ia-te după pasul meu. Fii atent: un-doi, un-doi. Păi ce faci, domnule? Îmi răcesc gura degeaba? Și-așa e destul praf pe drumul ăsta. Vrei să-l înghit eu pe tot?!

CĂLĂTORUL 2: Nu te supăra. Eu merg în ritmul meu. Sînt ceva mai greoi. Dumneata execuți un pas gimnastic. Foarte elegant, foarte spectaculos... dar... nu mi se potrivește.

CĂLĂTORUL 1 (*ironic*): Mulțumesc pentru aprecieri. (*Oftează*). Degeaba încercă omul să te învețe câte ceva...

CĂLĂTORUL 2: În definitiv, de ce să ne certăm? Eu nu îndrăznesc să-ți dau dumitale lecții.

CĂLĂTORUL 1 (*sarcastic*): Asta ar fi chiar bună! *Dumneata* să-mi dai mie lecții! Eu știu să merg, domnule. Uite: bat pasul ferm, apăsător, vițuros. Talpa aderă perfect la teren. Pașii sînt egali, preciși, matematici. Greutatea corpului cade deopotrivă pe ambele picioare. Nu gîfii, nu ezit, nu mă poticnesc.

CĂLĂTORUL 2: Sînt convins. De altfel, ai și multă prestanță în mers.

CĂLĂTORUL 1: Te rog, fără ironii.

CĂLĂTORUL 2 (*sincer*): Nici nu m-am gîndit să fac ironii. Sînt absolut sincer.

CĂLĂTORUL 1 (*ușor plictisit*): Cred că n-ai să te consideri ofensat dacă am să încerc să merg în stilul meu... mai spectaculos, cum îi zici *dumneata*. La urma urmei, drumul e cît se poate de practicabil și așa vrea să și profit nițel să-mi pun în mișcare mușchii, sîngele, respirația. Nu te superi, nu?

CĂLĂTORUL 2: Nu.

CĂLĂTORUL 1: Atunci o iau înainte. Sper să ne mai întîlnim. La revedere. (*De departe*.) Și mai gîndește-te la ce ți-am spus!

CĂLĂTORUL 2 (*singur*): Ciudat om! Are o condiție fizică excelentă, e foarte sigur pe sine și totuși ține să facă demonstrații gratuite. (*Pauză. Merge*.) Dar cu rucsacul cam are dreptate. E destul de greu pentru un drum lung... (*Încește, aranjîndu-și rucsacul*.) Și ce căldură! A ajuns departe... nu se mai vede... (*Pauză. Merge. Deodată strigă*.) Hei, domnule, ce-i cu *dumneata*? S-a întîmplat ceva?

CĂLĂTORUL 1 (*de la oarecare distanță*): Un mic accident. (*Mai aproape*.) Nu știu de unde naiba o fi răsărit copacul ăsta tocmai de-a curmezișul drumului. Pesemne că a fost furtună azi noapte. M-am împiedicat și mi s-a rupt cămașa. Drept în față. Uite și *dumneata*.

CĂLĂTORUL 2: Da. Neplăcută treabă!

CĂLĂTORUL 1: Neplăcută, zici? Mizerabilă! ăsta nu e drum. E cursă cu obstacole. Te-am prevenit. Ce ai în rucsac?

CĂLĂTORUL 2: Niște schimburi... mîncare... cîteva cărți.

CĂLĂTORUL 1 (*ride*): Cărți, la drum! Ești formidabil, domnule! Doar n-ai să citești din mers.

CĂLĂTORUL 2: Bineînțeles că nu. Pentru popasuri. Și cînd ajung.

CĂLĂTORUL 1: O cămașă pentru mine n-ai? Chiar dacă ai, o să-mi fie prea mică. Eu sînt, oricum, mai solid. Am să încerc totuși. (*I se oferă cămașa*.) Așa. Mulțumesc. (*Încearcă s-o îmbrace*.) Dar ce-i asta? *Dumneata* porți cămăși atît de mari?

CĂLĂTORUL 2: Nu. Îmi vine perfect.

CĂLĂTORUL 1: Foarte straniu! Atunci de ce mie mi-e prea mare?

CĂLĂTORUL 2: Nu pricep nici eu. Am senzația că te-ai făcut mai mic.

CĂLĂTORUL 1 (*ride cu hohote*): Ce prostie!

CĂLĂTORUL 2: Domnule, să știi că, în orice caz, nu mai ești ca la început. Ceva s-a petrecut cu *dumneata*. Nu, nu. E limpede. Ești mai mic. Te rog să mă ierți, dar asta-i realitatea.

CĂLĂTORUL 1: Faci sofistică, amice. Dacă *dumneata* ai halucinații, sau mai știu eu ce dracu, nu înseamnă că (*imită gros*) „asta-i realitatea!” Ia stai nițel! Ai mîncat ceva pe drum în lipsa mea?

CĂLĂTORUL 2: Nimic.

CĂLĂTORUL 1: Atunci de ce te-ai umflat așa?

CĂLĂTORUL 2: Fugi de-aici! Cum o să mă umflu? Nu mă simt deloc umflat.

CĂLĂTORUL 1: Totuși, așa e. Nu erai *dumneata* mai mic decît mine?

CĂLĂTORUL 2: Ba da. Tocmai mă miram și eu că acum e invers.

CĂLĂTORUL 1: Ce vrei să spui?

CĂLĂTORUL 2: Acum, *dumneata* ești mai mic decît mine.

CĂLĂTORUL 1: Fiindcă te-ai umflat fără măsură.

CĂLĂTORUL 2: Dimpotrivă. Te-ai micșorat *dumneata*.

CĂLĂTORUL 1: Ești stupid, domnule. Iartă-mă că ți-o spun de la obraz. Din punct de vedere logic, un om nu se poate micșora.

CĂLĂTORUL 2: Asta așa e.

CĂLĂTORUL 1: Ei, vezi?

CĂLĂTORUL 2 (*încurcat*): Sigur... din punct de vedere logic...

CĂLĂTORUL 1: În schimb, logica nu interzice umflarea unui om din diverse cauze. După cum umflarea unui om nu

contrazice logica.

CĂLĂTORUL 2: Da, însă...

CĂLĂTORUL 1: Asta e! Ia-ți cămașa înapoi, că mi-e prea mare. Și ia aminte că drumul ăsta nu-i o bagatelă. Ai văzut ce era să pătesc eu, care, cât de cât, am ceva experiență, ca să nu mai vorbesc de condiția fizică... Cu felul dumitale de a merge n-ai să ajungi la capăt în vecii vecilor. Te avertizez. (Poruncitor.) Și acum, la drum! (Merg amîndoi în tăcere. Călătorul 2 gifîie.) Ai văzut cum gifîi?! Dacă nu m-ascuți, n-am ce-ți face!

CĂLĂTORUL 2: Domnule, dacă iar începi să mă dădăcești, să știi c-o iau înainte.

CĂLĂTORUL 1: Numai să poți. (Ride.) Stai, domnule, ești nebun? Ia te uită cum merge. Hei! Ce faci? Alo! Stai mai încet! (Zgomotul unei căderi.) Na, că iar m-am împiedicat! De unde naiba, a răsarit bolovanul ăsta?! Hei! Prietene!

CĂLĂTORUL 2 (de departe): Ce mai vrei?

CĂLĂTORUL 1 (îîpă): M-am împiedicat. Întoarce-te puțin înapoi!

CĂLĂTORUL 2 (s-a întors): Iar ai căzut? (Uluit.) Domnule, dar de ce ești așa de mic? E nemaipomenit! Cum de te-ai micșorat în halul ăsta?

CĂLĂTORUL 1: Ești nebun! Mai bine ajută-mă să mă ridic. Hopa, sus. Dumnezeule! Ce s-a întimplat cu dumneata? De ce ai crescut în halul ăsta?

CĂLĂTORUL 2: Eu?

CĂLĂTORUL 1: Dar cine, eu? Nu te vezi ce matahală ești? Cu dumneata nu-i lucru curat, pe cuvîntul meu.

CĂLĂTORUL 2: Să fim serioși. Eu am rămas exact cum am fost. Uite rucsacul ăsta.

CĂLĂTORUL 1: Ala-i rucsac? E coșcogea cisternă.

CĂLĂTORUL 2: Nu vezi că înoți în propriile dumitale haine? Cum să nu te împiedici cu asemenea ghetе în picioare! Parcă ai fi Charlot.

CĂLĂTORUL 1: Da, mi s-au întins. E drept. A plouat cumva?

CĂLĂTORUL 2: Da de unde! E senin. Te-ai micșorat, asta e!

CĂLĂTORUL 1: Iar intri în conflict cu logica. Un om nu se poate micșora, că nu-i gheață sau zahăr, să se topească. Dumneata ai crescut peste măsură. Poate că ești în perioada de creștere. Ți s-o fi schimbînd și vocea, te pomenești.

CĂLĂTORUL 2: Delirezi, iubittle. La vîrsta mea nu mai crește nimeni.

CĂLĂTORUL 1: Ei fi rămas în întîrziere. Mai bine aruncă bolovanul ăsta din drum că se poate împiedica și altcineva.

CĂLĂTORUL 2: Bolovan?! (Ride cu hohote.) E o biată pietricică.

CĂLĂTORUL 1: Față de dimensiunile dumitale...

CĂLĂTORUL 2: Sint de-a dreptul îngrijorat. Abia dacă-mi ajungi pină la genunchi. Și vocea ți-a devenit mai subțirică...

CĂLĂTORUL 1: Lasă-te de glume. Și nu mai urla așa de tare.

CĂLĂTORUL 2: Nu urlu deloc. Vorbesc normal.

CĂLĂTORUL 1: Hai mai departe. Dar fii atent. Eu cunosc drumul și tot mă mai potionesc. Fii atent la mine: undoi, un-doi, un-doi! Ce Dumnezeu faci pași așa de mari? Ptiu! (O nouă bufnitură.) Iar m-am împiedicat de un copac.

CĂLĂTORUL 2 (ride homeric): ăsta-i chibritul cu care mi-am aprins cu țigara. Dacă știam că ai să te-mpiedici de el, nu-l aruncam în mijlocul drumului. Hai, ridică-te! Tii! Dar mic te-ai mai făcut! Mă uluiești! De cite ori te împiedici de ceva, te micșorezi. Curoasă creatură trebuie să fii.

CĂLĂTORUL 1: Din punct de vedere logic, eu nu mă puteam micșora. Ca să nu mai spun de condiția fizică.

CĂLĂTORUL 2: Scutește-mă de logica dumitale și de condiția aiă fizică! Uite că s-a schimbat condiția fizică. Ești mai mic decît palma mea. Pesemne că și logica se mai poate schimba...

CĂLĂTORUL 1: Niciodată! Nici una, nici alta! Să mergem mai departe. Dar ține seama de ce ți-am spus: pași egali, greutatea deopotrivă pe un picior și pe celălalt, respirația ritmică. Altminteri, obosești.

CĂLĂTORUL 2: Dacă-mi promiți să nu-mi mai ții predici, eu te duc în palmă. Că pină la urmă ai să te-mpiedici și de un fir de praf. Hai, suie în palmă și taci din gură!

CĂLĂTORUL 1: Te poftesc să nu țiipi la mine. Mai întii învață să mergi! Au! Nu mă strînge așa!

CĂLĂTORUL 2: Ține-te bine de degetul cel mare. Așa. Să nu cazi. Nu te

mai plimba, domnule, prin palmă, că mă gîdili.

CĂLĂTORUL 1: Trebuie să-mi mențin condiția fizică. Și morală. Trebuie să ajung la capăt.

CĂLĂTORUL 2: Cel puțin taci din gură.

CĂLĂTORUL 1: Nu pot să tac. Trebuie să-mi mențin condiția logică. Au! M-am împiedicat! Ce-i asta?

CĂLĂTORUL 2: O linie din palmă. Se zice că-i linia minții.

CĂLĂTORUL 1 (*din ce în ce mai îndepărtat, din ce în ce mai slab*): Ajutor! Ajutor! Simt că nu mai sînt! Condiția mea fizică! Condiția mea morală! Condiția mea logică! Dispaar!

CĂLĂTORUL 2: Ce-i? Ce s-a întîmplat? Hei, dar unde ești? Te țineam aici în palmă... Unde ai dispărut? Unde-ai dispărut, domnule? Ce întîmplare fantastică! Și eu care credeam că o să facem drumul împreună pînă la capăt! MINCINOSULE!

Hoțul

Intuneric. O lanternă luminează pe rînd obiecte dintr-un cabinet de lucru. Purtătorul lanternei scoțeste febril peste tot, deschide sertare, ușile bibliotecilor, răscolește printre hîrțile de pe birou, printre cărți etc. Comportare abilă de specialist în materie. Nu face zgomot. Dar... ghinion! Un obiect nevăzut care îi stătea în drum se răstoarnă, tulburînd violent liniștea. Hoțul încremenește. Stinge lanterna. Beznă. Nici o mișcare. Cîteva secunde de încordare. Se pare că zgomotul nu a fost auzit. Hoțul își reia îndeletnicirea. Se deschide încet o ușă.

LOCATARUL: Sus mîinile! (*Aprinde brusc lumina. Hoțul ridică mîinile. Locatarul, în pijama, ține în mînă un pistol-jucărie, foarte asemănător cu un pistol autentic. De aceea — și din pricina spaimei — Hoțul nu-și dă seama.*)

HOȚUL: Domnule, eu...

LOCATARUL (*zîmbind rece*): Lasă justificările! N-ai să-mi spui că te afli aici fiindcă ai confundat locuința mea cu a dumitale, sau fiindcă ai vrut să-mi faci o surpriză plăcută — un cadou, flori, ceva... Dacă nu ții mîinile sus, trag. Sînt în legitimă apărare. Te rog să nu faci nici o mișcare suspectă, că te curăț pe loc. (*Îl privește cu atenție.*) Interesant specimen! De mult visam să pun și eu mîna pe un hoț... Pe un hoț autentic, evident.

HOȚUL (*nu știe ce să facă cu lanterna pe care o mai ține în mînă*): Domnule, vă rog...

LOCATARUL (*tăios*): Nu mă rogi nimic. Doar n-ai vrea să te fac scăpat. Să te mai și feliicit, poate...

HOȚUL: Nu, domnule, am vrut să vă rog să... pun și eu lanterna asta undeva. N-are nici un sens să o mai țin în mînă.

LOCATARUL (*mirare indignată*): Ia te uită! Mă iei cu „sens“, ai? Avem vocabular?! Sîntem culți, te pomenești...

HOȚUL (*cu modestie*): A, nu... N-am intenționat nicidecum să vă epatez. Îmi pare rău...

LOCATARUL (*din ce în ce mai mirat*): Cu mutra dumitale lombroziană... să mă e-pa-tezi! Devii din ce în ce mai interesant.

HOȚUL: Vă rugasem ceva...

LOCATARUL: Pune-o și dumneata pe bibliotecă, dar să nu faci nici o mișcare în plus, că... (*Hoțul pune lanterna pe bibliotecă și lasă mîinile în jos.*) Nu! Mîinile sus!

HOȚUL (*ridică mîinile*): Să știți că nu sînt înarmat.

LOCATARUL (*ride*): Îmi dai cuvîntul de onoare?

HOȚUL (*n-a sesizat ironia*): Pe cuvîntul meu de onoare.

LOCATARUL (*ride cu hohote*): Pe cuvîntul dumitale de onoare! Ei, ce să mai discutăm?! Cu figura distinsă și cu purtările alese ce vă caracterizează, cuvîntul de onoare e de-a dreptul o tautologie. Ce gafă! Să pretind cuvîntul de onoare unui domn respectabil și distins! Vă rog, stimate domnule hoț, să mă iertați... Mă simt profund vinovat pentru ofensa involuntară ce v-am adus-o.

HOȚUL (*calm*): Vă iert. Pot să țin mîinile mai lejere?

LOCATARUL : Cît vă sînt de îndatorat, domnule! M-ați iertat, deci! Vă spun sincer, nu mă așteptam la atîta generozitate din partea unei persoane pe care am jignit-o, e drept, involuntar, dar oricum... Vă mulțumesc din suflet, respectabile domn.

HOTUL (*idem*) : Dat fiind faptul că nu posed nici un fel de arme asupra mea — dacă vreți, puteți controla —, vă rugasem să-mi îngăduiți să nu mai țin brațele ridicate...

LOCATARUL (*bine dispus de propriul joc, dar cu un pic de teamă*) : Cu condiția să rămîneți pe loc și să nu schițați nici un gest, cît de cît periculos. Periculos pentru dumneavoastră, bineînțeles. V-ar putea costa chiar viața. Puteți coborî brațele și vă puteți așeza pe scaunul acela. (*Brutal.*) Dar, te previn: degetul meu arătător se află în permanență pe trăgaci, gata să sancționeze drastic orice mișcare necugetată...

HOTUL (*se așază pe scaunul indicat și pune mîinile pe genunchi*) : Constat că ați citit ceva romane polițiste...

LOCATARUL (*cam jenat*) : În tinerete. Ca toată lumea... (*Iși dă seama că a marșat.*) Mă bucură imens că ai început să faci și constatări. E foarte frumos din partea dumitale... În orice caz, am început să devenim mai familiari unul cu celălalt, fapt ce-mi produce o plăcere deosebită.

HOTUL (*fără umbră de ironie*) : Plăcerea e de partea mea. Mă simt onorat să stau de vorbă cu dumneavoastră. Sînteți o somitate culturală și, chiar cu riscul de a primi un glonte trimis din greșeală, satisfacția acestei convorbiri

este incomensurabilă pentru mine. Vă mărturisesc sincer că, în ciuda situației cu totul neplăcute în care mă aflu, posibilitatea de a sta de vorbă cu dumneavoastră merită toate ostenelele.

LOCATARUL (*măgulit și prudent*) : Sînt stupefiat, domnule hoț, că mă recunoști drept o somitate culturală. Nu știam că și în domeniul dumneavoastră de activitate cultura e atît de apreciată... Mă simt măgulit. Și, în același timp, mă întreb cu foarte mare seriozitate unde vrei să ajungi. Debutul discuției este cît se poate de bizar. Nu crezi?

HOTUL : Din punctul meu de vedere...

LOCATARUL : Aha, ai și punct de vedere! Te pomenești că ești și deținătorul unui sistem filozofic personal... inedit...

HOTUL : Am sesizat ironia dumneavoastră...

LOCATARUL : Nu mai spune! Atît de subtil ești?

HOTUL (*continuă, fără să fină seama de întrerupere*) : ...dar nu consider că am dreptul să vă răspund. Îmi sînteți cu mult superior și...

LOCATARUL : Cum ai spus? Superior? *Eu* superior față de dumneata? Domnule, iartă-mă, dar te înșeli profund... Poate că reprezint eu ceva în cultură, nu cine știe ce, dar dumneata ești totuși (*gest de înaltă apreciere*) un Hoț!

HOTUL : N-aș vrea să fiu înțeles greșit...

LOCATARUL (*mimînd o gîndire profundă*) : Se poate... se poate... Aparențele înșeală uneori... Dumneata, în fond, ai venit aici ca să porți o discuție filozofică... sau... mă rog... să te adapți la

- unul din izvoarele culturii... Și ai preferat să intri noaptea — noaptea fiind mai propice activității intelectuale — și, prin refracție, probabil din originalitate... Iar eu, privind lucrurile superficial, te iau drept un... hoț. Ah, judecata asta superficială a oamenilor de condiție spirituală inferioară! Te implor, domnule, să mă ierți! Sint un infam.
- HOTUL** : V-am lăsat să vorbiți... nu v-am întrerupt...
- LOCATARUL** : Da, da, ai dreptate ! Am procedat cam nepolitic, vorbind mai mult decît trebuie. Sint gazdă... Am cam uitat unele îndatoriri mondene.
- HOTUL** : Domnule, îmi dau seama că, orice aş spune, nu voi putea fi luat în serios. Din pricina...
- LOCATARUL** : Te înșeli. Eu te iau foarte în serios. Dovadă... (*Arată pistolul din mîna dreaptă.*)
- HOTUL** : Fiindcă tot a venit vorba de obiectul acela din mîna dumneavoastră, țin să vă aduc la cunoștință că și fiul meu are unul la fel, cu care trage la țintă... pe bază de bețișoare cu ventuză.
- LOCATARUL** (*aruncă furios pistolul*) : Atunci de ce ai ridicat mîinile și de ce toată mascarada aia cu glonțul trimis din greșeală?...
- HOTUL** : Să vă spun sincer, la început am crezut că aveți un pistol adevărat. Mă speriasem prea tare și nu mi-am dat seama. Ulterior, cînd m-am liniștit, l-am privit cu mai multă atenție... și... în sfîrșit. Dar n-am vrut să vă supăr...
- LOCATARUL** : Îți apreciez delicatețea. Să nu-ți închipui însă că mă aflu la discreția dumitale. Oricînd pot striga și îmi vine ajutor.
- HOTUL** : Intîmplător am aflat că familia dumneavoastră e plecată la munte și că sînteți singur în această vilă cu totul izolată...
- LOCATARUL** (*și-a pierdut singele rece*) : Te avertizez. Telefonul e lângă mine, pe birou. Pot suna și, în cîteva clipe...
- HOTUL** : De ce vă enervați, domnule ? Gîndiți-vă și dumneavoastră : pînă să puneți mîna pe telefon, pînă să vină tonul, pînă să formați numărul și pînă să purtați cea mai scurtă convorbire posibilă, eu vă pot neutraliza de douăzeci de ori. Chiar fără arme...
- LOCATARUL** (*însăpăimîntat, dar încercînd să intimideze*) : Cu alte cuvinte, mă ameninți. Mă ameninți cu moartea. Treaba asta o să tragă destul de greu în defavoarea dumitale... mai tîrziu, la anchetă...
- HOTUL** : Vedeti ? Din nou m-ați înțeles greșit. Nimeni nu vă amenință, domnule, nimeni nu vrea să văucidă. Cu atît mai puțin eu, care n-am omorît în viața mea nici măcar o găină.
- LOCATARUL** (*nu prea dă crezare asigurarilor Hoțului*) : Atunci, de ce...
- HOTUL** : Păi singur v-ați creat iluzia unui atac din partea mea și ați trecut în revistă toate posibilitățile de salvare. Vă asigur însă că nu am nici cel mai mic gînd rău cu dumneavoastră.
- LOCATARUL** (*amar*) : Sint convins. Ai venit să mă vezi.
- HOTUL** : Nu. Am venit să fur.
- LOCATARUL** : Serios ? ! De necrezut. Un om atît de fin...
- HOTUL** : Începeți să vă repetați, domnule.
- LOCATARUL** : Sint, dacă nu mă înșel, în casa mea (*apăsă*), domnule.
- HOTUL** : Și v-ați pierdut și umorul...
- LOCATARUL** : E pentru prima oară cînd aud, și încă în casa mea, astfel de cuvinte despre mine.
- HOTUL** : E, mi se pare, pentru prima oară cînd vă calcă un hoț. N-am vrut să vă jignesc, în orice caz...
- LOCATARUL** (*exasperat*) : Domnule, să lăsăm schimbul ăsta de amabilități. Cît ai nevoie ?
- HOTUL** (*sincer uimit*) : Ce anume ?
- LOCATARUL** : Asta-i bună ! Doar n-ai venit să-mi sterpelești cărțile sau manuscrisele. Te întreb de cîți *bani* ai nevoie.
- HOTUL** : O să rideți, dar n-am venit să sterpelesc bani.
- LOCATARUL** : Dar ce ?
- HOTUL** : Idei...
- LOCATARUL** (*în pragul demenței*) : Ce ? !
- HOTUL** : Ați auzit bine. Idei.
- LOCATARUL** (*iși masează fruntea cu mîna*) : Fii bun, lasă-mă să-mi revin. (*Autoconvingere.*) Ceea ce se petrece cu mine nu-i adevărat, nu e realitate. În clipa asta eu visez. Iar dacă știu, dacă îmi dau seama că visez, înseamnă că pot să mă trezesc. Acum am să mă trezesc. Am să mă trezesc !
- HOTUL** (*zîmbește*) : Nu visați, domnule. Vă garantez. E cea mai reală dintre realități.
- LOCATARUL** : Reală ? ! Dar cine a mai pomenit să-ți intre un hoț în casă și să-ți fure... idei ? ! Să lăsăm gluma !

HOȚUL (*scurt*): Nici nu avem timp de glume. Am nevoie de niște idei.

LOCATARUL: Pentru ce?

HOȚUL: Sînt și eu un intelectual. Trebuie să mă afirm.

LOCATARUL: Cu ideile mele?

HOȚUL: În lipsă de altceva...

LOCATARUL: E necinstit.

HOȚUL: Știu. De aceea accept să fiu tratat ca un hoț de rînd.

LOCATARUL: Accepți!... N-ai fi mai onest să încerci să elaborezi singur niște idei?

HOȚUL: V-am cerut idei, nu păreri.

LOCATARUL: Îți ofer bani. Cît vrei. Am.

HOȚUL: Nu mă interesează. Cred că ați mai luat o dată cunoștință de acest lucru.

LOCATARUL: Altfel spus, vrei să mă jefuiești de munca mea spirituală...

HOȚUL: Exact.

LOCATARUL: Mai gîndește-te, domnule. E totuși...

HOȚUL: N-am timp.

LOCATARUL: Bine, dar... Ce idei aș putea să-ți ofer?

HOȚUL: Ale dumneavoastră, desigur.

LOCATARUL: Și dacă n-am?

HOȚUL: Imposibil. Ați umplut revistele și bibliotecile cu idei.

LOCATARUL (*trist*): Asta a fost mai de mult. Acum însă...

HOȚUL: Cu neputință. Din ce trăiți?

LOCATARUL: Nu te-nțeleg.

HOȚUL: Din ce trăiți *spiritualicește*?

LOCATARUL: Din ideile mai vechi.

HOȚUL: Cum așa?

LOCATARUL: Le mai cîrlesc, le mai aranjez, le mai întorc pe dos...

HOȚUL (*scoate din buzunar o carte învelită în piele*): Vrei să spui că asta...

LOCATARUL (*cu un zîmbet amar, scoate o carte identică din sertar*): ...e asta, întoarsă pe dos. Dacă o citeai invers, îți dădeai seama.

HOȚUL (*răsfoiește cîteva secunde cartea*): Și de ce, răspunde, de ce procedezi așa?

LOCATARUL: Doar n-ai vrea să afle lumea că nu mai am idei...

HOȚUL: E necinstit.

LOCATARUL: Dumneata vorbești de cînte? Eu trăiesc din ideile *mele*, domnule!

HOȚUL: Nu... nu... Nu se poate. (*E adînc dezolat.*) Va să zică, îți furi propriile idei... (*Se ridică de pe scaun și se îndreaptă abătut spre ieșire. Din ușă se întoarce.*) Va să zică... (*Cu dispreț coplesitor.*) HOȚULE!

Cortina